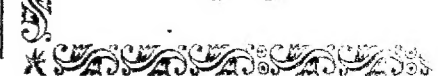

సంచిక ౧౩౬

బందరు హిందూ హైస్కూలు

[వే॥ వె॥ సుబ్బారావుగారు]

III

బిల్లుల గడవడము మూలకారకులను వారెవరో కొంచెము విచారించి పిదప రాముజీకంపెనివారి పుస్తకములను గూర్చి ప్రాసెడను.

కొంచెము ప్రాయోగములలో పిల్లలు కలవర మొంది కాగితములు కట్టివేసివ్రాసిరి. ఇవి పిల్లలు వ్రాసినవాటికల కనబడను. సాధారణముగ పిల్లలు స్కూలు గోడలపైను నల్లబొట్లపైను ప్రాయోగములు గాని పట్టుకొనుచుండెదలను రాత్రుల తిరిగి కట్టివేసి ఎంచువలెదను. ఇవి గాక, కట్టిన ఉన్నతప్రత్యేకములు వారికి అందనేరవు. పెద్దతెగవో వారికి తోట్టాపై యుండవలెను; లేక పెద్దతె చేసేయుండవలెను. స్కూలు పెట్టికనాటి నుండియు జరుగుచున్న పనికి నేడు కలవర మొందుకు కలిగెనో అది యెఱాదింపకగియున్నది. ఎవ్వరు చేసినను, యోగ్యత గలపనియు ఎవ్వరను జేప్పాలరు. ఏదైన కొందరులు కలిగిన కమిటీవారికి తెలియవలెదను నే అల్లరి సాగించుట ధర్మము కాదు.

ఇకను, రాముజీ కంపెనివారి విషయము రెండు సంబంధములు కలిగియున్నది. ప్రథమము యక్షురవైజుబుక్కులను గూర్చి. ప్రతి సాక్షురవైజు మోస్తూలులలోను ఇచ్చటి నోటిలు కాలేటిలోను అట్టి బుక్కులుపైను స్కూలుపేరు వేయించు కొను నాచారముకలరు దాని ననుసరించి హిందూ స్కూలు పేరు వేయించుటయే గాక కొందరు ఇంగ్లీషు కవులనుండి న్యాయములను వెదక వేడవై అచ్చొత్తించి తెప్పించవలెననియు, అట్టి పుస్తకములు ఇతర పాఠశాలలో అమ్మడు ఖరీదే అమ్మవలెననియు, ఎక్కువ ఖరీదు చెప్పకుండదనియు, కష్టముల నేర్పనది రాముజీ కంపెనివారికి హెచ్చుమాపురుగాను అర్హులగురి, ప్రతిస్కూలులలోను ఈలాటి నోటుబుక్కులు ఉపయోగించుచున్నపుడు, హిందూస్కూలులోమాత్రము, ఉత్త కాగితముల బుక్కులను వాడుదనిచెప్పట యోగ్యముగ కనబడదు. ఈ బుక్కులు సరసమగు ధరలు కలిగియున్నపుడు రాముజీ కంపెనివారివద్ద కొన్నను మరియొకరివద్ద తెచ్చినను భేదము కనబడదు. ప్రత్యేకము అచ్చొత్తించి తెప్పించుచు చెప్పినపుడు రాముజీ కంపెనివారివద్ద కొనక తప్పదని నుకట్టలను జేయుటలో లోపమేమియు కానరాదు. అదివరకే పుస్తకములు కొనుగొన్న వారెవరు హెచ్చుమాపురు గాని నోటిసుగూకీ ఆ విషయము తెచ్చియుండలేదట. సరియ్యలలో ఈలాటి సం దర్భములకలరు సాక కము ఉంచుచున్నాడు. హెచ్చుమాపురు గానకి తిరుగ తెలియవలెదను నే కొందరు ఉపాధ్యాయులు ఇతర పాఠశాలలో కొనుగొనిన పుస్తకములను నిరాకరించి యుండవచ్చును. పిల్లలు గాని పెద్దలుగాని సాధకపాధకములనుగూర్చి హెచ్చుమాపురుగాని ప్రశంసించుచును, వారు నిరాకరించి రనియు, జెప్పగలిగిన వాగుండును. అట్టిసందర్భమేమియు బయలుపడలేదు ఇకను, యొక నాయకు గారు హిందూస్కూలు బొమ్మచేసి తయారుచేయించిన బుక్కులను ఏలకొనుండదని ప్రాసెడి. నాయకుగారు తయారు చేయించిన విషయము రాముజీకంపెని వారికి అర్థమై ఇత్యుకపూర్వము ఎవ్వరయిన హెచ్చుమాపురుగానకి తెలియవలెదను కనబడదు. రాముజీ వారికి తెప్పించుచుని నియమించిన వెనుక అందుకు భంగముగ ఇతరు వద్ద కొనవచ్చునని చెప్పట న్యాయము కాదని తలచెదను. బుక్కులపట్ల వరు రాముజీ గారిపాపుగో అమృతమంటు న్నియు కాదు. ఎక్కువ కిక్కురు వారు చెప్పినట్లు నేనడిగింత ఖరీదు మేపురులేమి స్థిరమిచ్చెపురుకీ ఈమధ్యవారిపాపుగో ములు లేనప్పుడు అదిచెప్పెదను ఉత్త కాగితములపై ప్రా యోగమునదని చెప్పినమాట నెజమే గాని, యక్షుర వైజులు అట్టియని చెప్పలేదట. ఈయన తనపు మాత్రము అంత వాగుగ తలచలేదు. ఒకజేత రెండవతారి అర్థమై ఇచ్చినను, అప్పటికి కట్టిన బుక్కులు వాచారు కొనెడు పద్ధతినే, నియమించుకొని యుండెను. పిల్లలకు రెండు పర్యాయములు పని ఇచ్చుట యోగ్యము కాదు. ఈవిషయమున భిన్నాభిప్రాయము కలిగిన సామాన్యులను కాఖాభిమానులను జరిగిన దనట మాత్ర న్యాయము కాదు. ఇదిగాక ఇతర స్కూళ్లవారు ఒక్కటేటానే కొనుగొనుచున్నారను హేతువుచేత, మనముకూడ స్కూలు నెలవలించుచు సరికాదు.

కంపెనివారి సంబంధముగ రెండవ విషయము ముగించి రాముజీవారు తెప్పించిన యుల వెడలుచున్నవను మాట నిజము. ఎప్పటిగాని నాకు సంకృత పుస్తకముగ

తోచలేదు. ఇదివరకు ఈ బుక్కులపేరు వివరించినపుడు ఆ యా కర్తవ్యము తెప్పించి వ్యయపడక వచ్చు మొండుట చే కొంచెము సంఖ్య తెప్పించుచుండిరియు, అందుచే వాలరుకు తగు గ్రంథములు దొరకనందుక చిట్కబడుచుంటి మనియు, అందుచే కావలసిన పుస్తకములకు అర్థమై ఇచ్చుటచే, ఇతర వర్తకులు. అట్టి అర్థమై భంగముచేయకుండ జేయుటకై ఈవద్దటి నెలవలించితిమనియు సమాధానముజెప్పిరి ఇదిగాక, మిగిలిన పాఠశాలలో ఖరీదులకంటె హెచ్చువేయకుండదనిగూడ వరకుజెప్పిరట. హెచ్చుఖరీదు వేసినారని యొక్కపుస్తకము ను గూర్చి మాత్రము తననోటినులోకి తేటదెసినయు, మరొకప్పుడెప్పుడును ఖరీదువిషయము రాలేదనియును హెచ్చుమాపురుగాను చెప్పిరి. మరొక కాలేజీవారు మననుడిపోవారికి ఈలాగే అర్థమై ఇచ్చువామనియు జెప్పిరి. ఇది యొక మంచిహేతువుకాదని వైసి వ్రాసియున్నాను. మరొక, ఈ పుస్తకములు రాముజీ కంపెనివారి పాఠశాలలోనే కొనవలయునని సరియ్యలరు చేయలేదనియు జెప్పిరి. సరియ్యలరు తేకున్నను ముందు రాముజీవారికి జెప్పటలో అంత ఫలితము కలుగు ననుమాట నిశ్చయము. ఒకప్పుడు కొద్ది పుస్తకములు ఇతర పాఠశాలలో కొనుగొనినను, హెచ్చుసంఖ్య రాముజీ కంపెనివారివద్దనే వ్యయమగును. ఈవిషయము చర్చించుటలో పిల్లలకు కావలసిన పుస్తకములు స్కూలువారే తెప్పించి అందలి కమిషను ననుసరించి కిక్కురులు తగ్గించి పిల్లలకు ఇచ్చుట వాగుండునని హెచ్చుమాపురుగాను అంగీకరించినారు. వైసి వ్రాసిన హెచ్చుఖరీదు వ్యవహారమేమనిన, "రాముజీ" యను బుక్కు రాముజీగారు వారికి వచ్చిబిల్లు కనుబరచి రు 0-1-9 చొప్పున విక్రయించిరట. దాని ఖరీదు రు 0-1-6 అట్లై 6 pice అని వేయవలెదని కొందరు 6 పిస్ట్రోడియ అనిగ్రహించి, రాముజీగారు హెచ్చుచేసి అమ్మచున్నారని కలవర మొందిరి. pice (పైసా) యనగా (కాని) మూడు పిస్ట్రోడులని గ్రహించవలెనని గడవిన సాగెను. ఈపుస్తకము తెప్పించినప్పుడు పచ్చిబిల్లులు తెప్పించెడిది. మొదటి పర్యాయము రాముజీ కమిషను రు 1-2-0 అయ్యెను రెండు పర్యాయము రు 0-5-6 కమిషనున్నా రు 0-5-0 వ్యయమున్నా కాబడినది. కాబట్టి పుస్తకమునకు కాని లాభములేనిది వారు ఎట్లు విక్రయించగలరు. ఈ పుస్తకములు గాక, ఇకనేదియు హెచ్చువిలువ అమ్మచట్లు తెలియదు.

ఇకను ఎక్కువవైజు బుక్కుల బిల్లుకు తెప్పించి చూచి తిరి. ఒక రకము మొదటి పర్యాయము గ్రోను ఒక్కటికి రు 8-5-0 కాగా, రెండవ పర్యాయము రు 7-8-0 కాబడెను. మరొకరకము, ప్రథమమున రు 8-9-0 ధర కాగా, రెండవ తూరి రు 8-0-0 అయెను. హెచ్చు ధరలకు నచ్చినను నచ్చుట చెట్టుకొని మొదట ఏర్పడిన రేటు ప్రకారము అమ్మచుండిరి. కాబట్టి, పిక్కి లాభము విశేషము లేకపోగా, వైది కాఖిమాన మనుమాట మాత్రము దక్కినది.

నాకు తెలిసినంత వరకు సంకతులన్నియు తెలియవరచి తిని. చదవరులు క్రద్ధపోజాచి అనవసరమగు అనుమానములు తెట్టుకొనుండ నుండుటకు ప్రార్థించుచున్నాను. ఈవిషయ మగు ప్రథమతేత నియోగులెవ్వరో వ్రాసిన కొందరుకొను చున్నాను. అటు లనకొనుటచే, భేదబాధము ఉత్పన్నము కా గలదు. ఒకరిద్దరు కాఖాభిమానులు గలవారున్నను, ఈ కట్టణ మున ప్రముఖులలో అలాటి యభిమానులు లేదని నమ్మకగియు న్నది. ముందైనను, ఈ విషయముగ ప్రసక్తి రాకుండ చేయుటకు, మిక్కిలి కొరుచున్నాను.

కన్యమహాజనుల కొక హెచ్చరిక.

(బందరు కన్యవిద్యార్థులు)

పుట్టినది మహాయత్నాహ మొకటి మన సంఘమున ఆ యత్నాహమే పెద్దలను, చిన్నలను, తల్లులను, బిడ్డలను జ్ఞాన సాంధ్రమున దానమాడుటకు ప్రోత్సాహ పఱచుచున్నయది. ఓహో, ఏమి! ఆ యత్నాహమే? సంఘ సంతయును దలక్రిందులగునటుల గానించుచున్నది! వాక్కుగత్యము లేనిది, కార్య కూరత్య పులకడన పెద్దలు నుచువురుగు. అది సత్యముగా మనసంఘమున గన్పట్టుచున్నది. ఏ గ్రామమున జూచినను, ఏ కన్యకులజూని జూచినను విద్యావక్తి వారియందు మెండుగ ఉన్నదని జెప్పవచ్చును. ప్రతిగ్రామమునను బాలికా పాఠశాల లను స్థాపించుచున్నాను. బాలరకు విద్యాభ్యాసముకై బట్ట ణములను బంపుచున్నాను. ఎరిమెంటరీ పాఠశాలకు స్థాపించి చిన్నపిల్లలకు ప్రైవేటువిద్య నిచ్చుటకు యత్నములు నేరూచు

న్నాను. వీటిన్నిటినిస్థాపింప ప్రోత్సాహ మొసంగుచుండిన ప్రావీణ్యములకు మన మంతయు గృతజ్ఞుల జూచుచున్నాము. తండ్రిలారా! ఇకను మా విద్యార్థులగుతినిగూర్చి కొంచెము ప్రతికాముఖమున జెలుపుకొనుచున్నాము. వినుడు కొంచెము. మాకొరకలను తీర్చుకు. మేము మిమ్ములను తండ్రిలని బిలచుచున్నారము మేమిచ్చినగౌరవమును గాపాడెదరనిమా ప్రార్థన.

నాల్గయిన వత్సరములనా దొకపిట్టయినను లేని యీ బందరుపురమున బ్రస్తుతిము 1500గురు కన్యవిద్యార్థులు పాఠ గూర్లనుండినవి విద్య వభ్యసింపుచున్నాను. వీరుదరును హోటలునందే భోజనము చేయుచున్నాము. హోటలు సౌఖ్యమును మీరెఱుంగుదురు. సరియైన మాత్రము దొరకవు. అన్నియు బిశ్చయనియే తలంపవచ్చును. నేతినిండ పురుగు బండును. మే మాకష్టముల వర్ణింపజాలము. ప్రతి వత్సరము ఇటువంటి భోజనము వలన బాలు రందరును జ్వరవాధచే నిండకేగుచు వచ్చుచున్నాను. ఇందువలన విద్యా భంగము విశేషముగ గల్గుచున్నది. నిరసించుటకు సరియైన గృహముగూడ నీపురమున కలవుగనున్నది. మేమెందరికొ కన్యమహానీయులను అనేకపర్యాయములు కష్టములగుండి విప్పించుకొన్నను మిన్నకుండుటయే గాని, విద్యార్థులు కష్ట ముపడుచున్నారని తలంచి, సంతతిగృహము (హోటలు) నిర్మించుట కెవరును బ్రయత్నించుచున్నటుల గానరాదు. మహానీ యలారా, మాయస్థితిని జెప్పితిమి. ప్రస్తుతము హోటలు నిర్మాణము ౧2000రూపాయలు కుమారాబావారే సంపాదించుటదేని. ౧౧00 గురు విద్యార్థులకు సుపనునతిగృహమును నిర్మించుటకు నలుబదివేల రూపాయలు కావలసియున్నది. ఈ మొత్తమును కన్యమహానీయులు లీరుగల సమర్థతగలవారే కాని విద్యార్థులన్న తమపుత్రులను బాగ్రతీసికొనువారు చాల తక్కువులనున్నాను. పట్టుకొనిన కాత్రాసాఖ్య మున విద్యార్థులబంధువులు భోజనసౌఖ్యముంచును. వికాంతి వాగుగ తీసికొనవచ్చును. సాంఘికమాత్ర యీకసతి గృహ ములుబయన బిడ్డలను మెంచి విద్యాబుద్ధుల గరపుచున్నదామని తట్టకమానదు. కాని అట్టిదయ్యార్ద్ర వ్యాపములు సంఘము న లేరుగదా? మహానీ యలారా, మనకన్యకులజాలు విశేషధన వంతులనివాడుక ఏమిచేసిరి ధనవంతులు? దూతమాడి యెంత మంది ధనవంతులు ధనహీనులై? ఇతరముల చేయగలమారు విద్యార్థులను, బాలరము, అనుమానిద దయకుంచలేరా?

మహానీ యలారా, మమ్ములను విద్యావంతులుగను, బుద్ధివంతులుగను చేయుటకు ధనసాయమును చేయును. మన సోదరులగురెడ్డుకు కాపుకులజాలును ధనమును ప్రోత్సేసి, విద్యార్థుల సౌఖ్యమునుగూర్చి యాలోచించుచుండె మిరులేరి మాయమండిరా? సాహసీంప నసమర్థులా? కారే. ఇంకను ఎన్నిమాటలను వృధాచేర్చుము?

- శ్రీమంతులారయో - ధీమంతురార
- మన సంఘముగవన - మనవిచేసెదము
- అఖిలలోకసితి - కాధారమైన
- దాంపత్యధర్మంబు - దగ్ధమైపోయె
- వై నాహికంబితుల - వాణిజ్యమాయె
- సతిపతులన్యోగ్య - క్షతపుత్రెరి
- కన్న బిడ్డలకమ్మ - కలుషాత్మకైల్లె
- సంఘమందున్నత - స్థలము జేకొనిరి
- ముసలన్నకొరికల్ - ముఖ్యంబులయ్యె
- వీనిన్నిటిమాన్సి - విద్యార్థులైన
- మాకొరకలనెల్ల - మదినిదలంచి
- హోటలుకట్టింప - యత్నములనేను
- వేకుచున్నారము - వినయముతోడ.

చంద్రరేఖావిలాపము.

వికటకవి తాపితామహుల దనదగు కూచిమంచి జగ్గకవి రచించిన హాస్యరస ప్రబంధరాజము. "క. ఈకృతికి సమము గాక గృతి. నేకపుటను జెప్పవల రిది బిరుదము." అని కవియే ప్రస్తావించియున్నాడు. రసోదితముగ సంస్కరింపబడినది. కాలిగోలైదు రు. 1-0-0 నీతికథాసంగ్రహము - సదిత్రము, సటిష్ఠము, వాలికాపాలకు లందఱును చదువదగినది. వెల 4 అణాలు. అపూర్వసంఘసంగ్రహము. - అనన్యసామాన్య చుగు ప్రహసనవిశేషము. దీని భోంజి కేరల మపూర్వము. చదివిన కొలంది చవు లూరుకు. ప్రతి 1-కి వెల 6 అణాలు. కాళ్లకూరి గోపాలరావు 4, అచారప్పన్ సంధు, బాద్మితుకు, మదరాసు.

భళా! భళి!

భళిరా! ఆంధ్రుడా! భళి! జోభక్తుడ వంటే నీవే
భక్తుడవు. ఎరుకైనా ఆంధ్రేశ్వరం చెయ్యాలన్నా, సభ
సాగించాలన్నా, ఉపన్యాసాలియ్యాలన్నా, వ్యాసాలు
వాయాలన్నా ముందుకు వెళ్ళడంలో వెనకడియ్యి
కుడవు నీ వొక్కడవే. భక్తలూత నువ్వంటే నీదంటి
మీసగా దింకొకడులేడు. ఎక్కడ సభలుకుతుందన్నా యే
గానో ఆ శత్రువు వానదీవులూకు వచ్చి పడతావు. గంపె
సంత గడలివే చేస్తావు ఏదీకైనా సరే వెనకా ముందూ ఆ
సామెతలవంటా నువ్వంటే నీదంటి. దేశభియాన
సంటే చెబుకోమంటావు. ఆంధ్రరాష్ట్రముపేర చెబితే
అన్నయూ నీకన్నా పురచిహితావు. ఎక్కడ ఎవరేసరి చేస్తా
న్నారంటే ఆపనికి పూనుకొంటావు. బంగళీలు బాతీయకళా
కాల పెట్టారంటే నీపూ పెట్టాలి. గోకలేగారు నేవక సంఘ
ము పెట్టారంటే నీపూ పెట్టాలి కావ్యేగారు అవిలాకలాళాల
పెట్టారంటే నీపూ పెట్టాలి. మన్నీరామ్ గారు గురుకులం పె
ట్టారంటే నీపూ పెట్టాలి. రత్నాచలాగారు యంత్రకాల
పెట్టారంటే నీపూ పెట్టాలి. ఇంకా ఎన్నోంటికైనా పూను
కొంటావు. కావలసినంత డాబుచేస్తావు. కార్యం నెరవేరకుం
డా నెరవేరా అనే ఆలోచన నీ కక్కరలేదు. దబ్బులేగల
మా లేదా అన్న సంశయము నీవే లేదు. ముంజేడి చెయ్యాలి
వెంకేడి చెయ్యాలి అన్న యోచన నీ కనసరలేదు. తిరా
కార్యం అంభించి క నెక్కసా తే అభిమానంలేదు విచారం
లేదు. మనసు నిలకడలేదు. పట్టుదలేదు. శ్రమపడడానికి
ఓసికలేదు. ఆలోచనలు మాత్రం వాడు లేదు. లోకా
లోజ్ఞా ఏ పత్రిక లోనో ఏదో క్రొత్త సంగతి
చూస్తావు. కక్షణం దానిని చెయ్యాలంటావు. కొండంత
ఉత్సాహం పడతావు. పదిమందిని సోకుచేస్తావు కావలసి
సంత గండరగోళము చేస్తావు. పదపూ పత్రికలకు (కాస్తావు.
ఎక్కడో సభకుస్తావు. తెయ్యమని ఆడతూ కథ విడిస్తా
వు. ఇంటికి వస్తావు. ఆడ మరచి పోయిగా నిద్రపోతావు.
మల్లి సభ వస్తోందని కోళ్ళు కూస్తే లేస్తావు.
మామూలుకథలన్నీ జరిగిస్తావు మందు చేసంగి లో
ఎండలకజుకక గాడుపులకకొంక దూరమందాడక దబ్బు
లెక్కచెయ్యక వికాభుట్టుకొన్నావు. వెల్లి భోజనాలు భోంచే
తావు. సభాపీఠం అలంకరించావు. సభవారు గుమ్మయ్యేలా
గు పెట్టుమని ఉపన్యసించావు. బలవంతపు తీర్మానాలుచేయిం
చావు. అంసిపోయావు. సోపిపోయావు. పోయిగా నిద్ర
పోయావు. భళిరా! భళి!!

హేల పాట.

- జో ఆంధ్రీపుత్రుడా! జో మహాపురుషుడా!
జో ఆనందపుత్రుడా! జో దంభపురుషుడా! జోజో.
1. ఆంధ్రసంతతివాడ నువ్వంటే పొంగెదవు
అన్నటికి నేనెయి అడ్డపయ్యెదవు
కార్యకూరుకులాగే కావించెదవు
కార్యకూరుకులావే కడకు కుంగెదవు. జోజో.
2. నేకాభిమానుని దేవులాడావు
భాషాభిమానుని పాటలాడావు
వాసకన్నో చేసి ఆసంగిలిసావు
ఆశాపథంగమే ఆసయినిసావు. జోజో.
3. బాతీయ పాతకాలం పెట్టివావు
బాతీయంలే బకటి చంపితేవావు
పీరితి రెండవది వెంటబూనావు
చేతగా కడ్డా: చిక్కిందివావు. జోజో.
4. ఆంధ్రీనిద్యానిధిని ఆందివావు
అన్నంటికి అవి విడిచివావు
ఆంధ్రీనేకసంఘ మని అర్పివావు
అదిదబ్బులేకనే ఆపించివావు || జోజో ||
5. శరణాలయం బొకటి సాపించివావు
సరసంబుగా కొంత సాగించివావు
కరుణాశుభి చాల భాగ్యతిగన్నావు
కపటనాటకమాడి గాసిలివావు || జోజో ||
6. వస్తువులు నిర్మించ వలయున్నావు
శిస్తుపైకము లాగే దస్తుచేతావు
రస్తుగాకొన్ని యంత్రాబంధివావు
నాస్తిలాభములందు నస్తువున్నావు || జోజో ||
7. పరిపత్తుకొన్నవై పరిపరిచివావు
ప్రభువులచేపట్టి పాడుకొలిపావు
విరివిగా ద్రవ్యంబు కురిపించివావు
పరిపాలనమలేక పసపనైవావు || జోజో ||

జాబులు.

విలేకరులకు ప్రకటన.

- (1) తిక్కన సమాజము ఆల బసవయ్యగారు, (2) ఆం
ధ్రీమాత, మిక్కిల వాల్మీకి (3) బిర్లపడిన మాటల వివరింపు, వి.
ఎస్. నారాయణగారు (4) కే ఎమ్. ఆర్. స్వామిగారు.
(5) ఆంధ్రీ పారవ్యత నికేతనము, భాషాభిమాని (6) ఆంధ్రీ
నాటక సంఘముల నిస్సృతి, శ్రీయోభిలాషి (7) నెల్లూరు
చెడతాకమునవి. సంఘ సంస్కరణాభిలాషి (8) వేశ్యావివరీత
ము, తటవర్తి వేంకటరావుగారు (9) కుప్పాబిల్లము, వీరస్వ
గ్గము కే. ఎమ్. యద్రియనిస్వామిగారు (10) దేవరూప, కళ్యా
ణ వీరాసామినాయకుగారు (11) తిలపతి ఆశ్రమాత్మ ఎమ్
వి. రంగాచారిగారు (12) చిం. భా. (13) గా. ఆం. (14)
పురవాసి (15) విద్యార్థి (16) ఒక ఆంధ్రీకు (17) స మా
వీనిని ప్రకటింపలేకందకు చింతిల్లుచున్నాము.

I

విమర్శము.

అయ్యా,
సుధాశరద్వంద్రము.

సామీపులాక వ్యాముగా జూచిన ముఖముగా బిందు
పేనుచుండ్రుల దాంపత్యమును, వ్యాజ్యనిరసయో, హిందూ
దేశ శ్రీల జీవనాధారములయిన యస్త్రమును నాధరణముల
నపయోగములను కైవర్తక శ్రీ యమానుకపు విచారమును
పల్లెటూరు కట్టవాసముల జీవనముల భేదములను, పూర్వ
కాలపు శ్రీల కేహననోద్ధ్యమలను, చారి మూఢభక్తి

౧. విజ్ఞానచంద్రికను వెలయించివావు
అజ్ఞానమునుకొంత అణగించివావు
:జ్ఞాన సర్వస్వమును నిల్పివావు
ప్రజ్ఞామాపకతేక చేల వై వావు || జోజో ||
౨. వైద్యనిద్యాలయము ప్రకటించివావు
వైకల్యుల కొల్లగా పారబోతావు
వ్యాధ్యభేదభేదాలతో కట్టిల్లినపు
విద్యార్థులకు గాక శత్రువుచావు || జోజో ||
౩. కాలదానియమని చాటిందివావు
నారీమనులెల్ల ఊరిందివావు
చేరుకడవచ్చె నిదె చూడ వచ్చావు
గారడీకలె మామగారింది వావు || జోజో ||
౪. ఆంధ్రీరాష్ట్రముకొక మాణిచివావు
ఔన్నత్య మొందంగ ఆభిలషించావు
ఆంధ్రీలందరి నొక్కచోట చేర్చావు
అది ఉపన్యాసాలు మాడలగొట్టావు || జోజో ||
౫. అల్ల బావలూ ఆటలాడావు
ఆ విజయవాటిలో పాట పాడావు
మెల్లగా వైకాళి పురము చేరావు
చల్లగాలికి అచట చల్లబడ్డావు || జోజో ||
౬. తెలుగురాష్ట్రముమాట తలపడి నీవు
తెలుగుదేశముజోలి తడవకుము నీవు
తెలుగునిద్యులసంత పురుకుకుము నీవు
తెలుగునిద్యులకంక తలపింప కీవు || జోజో ||
౭. ఆర్య సంతతివాడ కనిపించలేవు
ఔదార్యబుద్ధితో వర్తించలేవు
కార్య సాధనముకై కష్టించలేవు
కార్య ఫలమునుకొని కడతేరలేవు || జోజో ||
౮. అవునోయి! ఆంధ్రీదా? అవునోయి! నీవు
అన్నటికి ఎగిరెగిరి అలసి యున్నావు
జనుచాలక కాళ్ళు చాచుచున్నావు
ఎకరేమిన పాప! మీమి చేసెదవు || జోజో ||
౯. పత్రికల మాటలను పాటి చేయకుము
ప్రజల అల్లరిచూచి భయము చెందకుము
కృత్రిమడ ననుచారి లెక్కచేయకుము
చిత్రిమున నిందలకు నీర్గు నొందకుము || జోజో ||
౧౦. పురువువై వెచ్చగా పండుకోవయ్యా
బిరుదైన చుప్పటి లిగడన్నకయ్యా
దరివాగ బెడరంగ గురు పెట్టకయ్యా
నిరుపయంబుగ దీర్ఘ నిద్రపోవయ్యా || జోజో ||
౧౧. ఆలస్యమేమందు అడుగువారలకు
తాళుతాళు డబుందు తాల్మిచెప్పెదను
గోల చేసెద వారి చారింప కెకకు
జోల! జోల! యిటుచు జోల పాడెదను || జో జో ||

విశ్వాసముల లాభములను, అవిభక్తపు కుటుంబముల సౌఖ్య
ములను, సుఖభోగములను వివాహ సంబంధములను నమాన
దోషమున చెడిపోయిన భర్తయు రాగమును బడయు తిల
కముల ప్రకటనము, గాష్ట్రీయ చరిత్రాంశములను, దివ్యదే
త్రయాత్రా ప్రాశస్త్యమును, రుక్మిణీ ప్రాకృతవికేతా విధాన
నూచలు పూర్వకాలపు వృద్ధులు తమ యంశ్య నికలముల
నెల్లు గడుపుకొన నేన్నటు చేసికొనునదియు, పేరు ప్రతిష్ఠ
ల కొఱుక చెప్పి యున్నా యెల్లకు చేయవలయును మొదలగు
నదియు విశిష్టావ్యాసా విషయమున ముద్రాపకులకు తల్లిదండ్రులకు
కుమారులకు కడకము, పండితాభిప్రాయములను మిగుల చక్క
గా నమర్చబడింది. ఈ ముద్రాపకము తెలియకపోయినచో దివ్యనది,
ఇట్టి యుపరిక నన్ను దీనింత చక్కని తెలివి ననుకరించుగ
ప్రాయగలవారు లక్ష్యనిరసించును పంతులగారివో నువ్వంటే
సాకరిద్దరెవరయిన నువ్వంటే నువ్వంటే నువ్వంటే నువ్వంటే
గంపెమచి దలి యభిప్రాయములన్నియు శ్రీరమేశ్వర చంద్ర
దత్తుగారి చేయినను లక్ష్యనిరసించును పంతులగారి యుద్ద
శ్యములు సహిత మిందు కలియక మానవి తలంచెదను. మూల
గ్రంథము పఠించు భాగ్యము నాకు గలగలేదు.

మధ్యమ వ్యాయోగము చివ్విడి. దీని పీఠికయును వ్యా
యండిక దాంకన్న నెక్కడు వ్యాయండికలేదు. గీతములు
తీసికేసి వీరు నీస కథ్యముల విషయమై త్రొక్కిన పంథ
నిగాఢాటముగ నలంకరింపకగిడే ఇందు భూభాగం మేమి
యొక గన్నట్టు. కాళివాసాది మహాపుల యలంకరణముల
తికలకు మూలబీజములగు భాస మహా కవి కావ్యముల వెండి
సంయోగ ఆంధ్రీయమో జను నీ కవితలకునియడల నెంతయు
కృష్ణా కాకమానకు.

హాన్నాడ కృష్ణమూర్తి.

II

కలకత్తా ఆంధ్రులు.

అయ్యా,
ఈ నెల 1వ తేదీ నాడుంకాలమున నువ్వంటే నాటకు
గంటలకు నెలెగరు రామకమార్ ముకర్తీస్త్రీయలూ నొక
యాంధ్రీసభ జరుపబడెను. ఈసభ నువ్వంటే నాటకు ఆంధ్రీ
లచే నలంకరింపబడింది. సభపూర్వము పిమ్మట నొక యాం
ధ్రీసోదరుడు లేచి
“మాతృదేశమును వీడి విద్యాభివృద్ధికైవచ్చి యిచ్చట
వసించు కొందరు ఆంధ్రీయ వ్యాపారవిషయమై యిట కే
తెంచి యిట విసించుమరికొంద రాంధ్రీయను, ఉద్యోగము
లలోనుండి యిటనే స్థావరముగనుండు మరికొంద రాంధ్రీ
బృందంబును ఈదేశభాషను తెలియని కలగ దేశమందు అచ్చ
టచ్చట ఎవరి యిచ్చానుసారముగా వాయంతులచేతను, ఒకరి
కొకరు సమావేశము లేక పోవుటచేతను ఈదేశమున రాంధ్రీ
బున్నను లేట్లు కావనగుచున్నది. కాన అట్లుగాక ఆంధ్రీలం
దరు గలసి యొకసంఘము కేర్పరచి దానికి ప్రతిపక్షముంధ్రీ
సమితి, అనునామమిడి అందరకు నెలపురిమని గు కృత్రిమాది
వారము నొకచోటగలసికొని యొకరి కస్త్రముఖము బొకరికి జె
బుపుకొనుచు వైకమత్తముగనుండి నితరదేశమున నీవంగదేశ
మున గాత్రమున్నను ఎట్టి యిబ్బందులు గలగవు, స్వదేశము
గానే యుండును. ఈసంఘము రాజకీయ కృతసారములలో
నెంతమానియు వోక్త్యముగలగ జేసికొను. మరదివయము
లో నెట్టి యిబ్బంది నుగలుగును ఇతరములకు నేరేవిషయముల
కైన హానికరము కాదు. ఇట్లు తమ సమావేశ మయ్యెదవ
నిచ్చటగూడ సాంధ్రీయను అభివృద్ధిచేయు గలమను సమ్మి
తో మిమ్మును వ్యాప్తించుచున్నాను.” అని తన మాతృదేశ
భిమానమును వెల్లడిచేసెను. ఇట్లుచేసే మరికొందరు వివిధవిధ
ముగా తమయగా సమావేశమవు మందలనికడరయను దాని
లని లాభంబులను జూపి యున్నావీది. కృతసభ చందా
నిమిత్తమై చర్చించు కొరము ఈనెల ౧౪వ తేదీ ఆదివారము
సాయంత్రం ఘం 4-30 లకు నె ౧0/8 హాన్సెల్ గోడ్సన్ మి
టింగు జరుపబడును. చిట్టచివరకు మంగల పంతులతో నువ
కు ఘం 7-30 లకు యాసభ ముగింపబడును.

కలకత్తా బుద్ధిరాజుశేషగిరిరావు

గంపెస్త్రీకారము.

శ్రీయత కామభక్తి శివరామదాసుగారు రచించిన శ్రీ
స్మృతామృత మను గంపెస్త్రీయ, ఉయ్యూరు, మేమూరు, నె
డవోలు సంస్థానముల యధీశ్వరుల ని శ్రీ రామా వెంకటాద్రి
అస్సారావు బహదూరు గారిచే విరచితములయిన శ్రీ గంపె
నోదరణమును దుర్యోధనాంతమును మా కార్యస్థానమున
రివి. వీని విమర్శ ముందు చేయగలము.

ప్రతాంత లేఖలు

కొల్లూరు పురపాలక సంఘం.
(ఒక విశేషమైనవస్తువు)

కామూనిస్టి.
 తొల్లూరు పెట్రెంబరు రి: — ఈ మధ్య రి రోజుల
 నుండి వ్యవసాయమునీ మేట్టతయ్యింపు నష్టము కలిగినది.
 లోబరు శైకందరి న్యూజి.

ఈ గ్రామములో లోవరు శైవండ్రి స్వామివారి మఠము ౨॥
 నోరు పెంక చేళ్ళకు గారు బి. ఏ. అను వారు ప్రధానోపా
 ధ్యాయుడుగా వచ్చియున్నారు. స్వామి వాగుపకః సి
 తలంచుచున్నాము.

కో ఆవశ్యతను వ్యాంకి.
ఈ గ్రామములో నూతనముగా 1915 సం॥ ౧౦ మాన్యు
6 తేదీన అసిస్టింట్ సర్జిస్ట్రీయ గారగు ము॥ రా॥ శ్రీ కుర్తి వెంకట
నాశక్త్యరాయు తంతులు గారివల్ల రెడవురు చేయబడి 10
పేస్లతో సమకూడి ఇప్పటికి 900 పేర్లకు మంది నివసింపబడి
కుర్తిగా పనిచేయుచున్నది. గ్రామమును బంధనము శ్రద్ధగా
పనిచేసినయెడల ఇంకా కుర్తికి రాగలదని నమ్ముచున్నాను.

తాత్పర్యము వా రు.
(ఒకవిశేషముగదనము ది)
పాతికా పాతకాల.

అగస్త్యు 29వ లేదీ శుద్ధాష్టమీ 2 గంటలు మొదలు
4 గంటల వరకు ఈ పాఠశాల బాలికలకు జనుమతులు పం-
పెట్టబడినా. క్రియత పార్సీ రాఘవేంద్రరావు పంతులు
లి. ఏ. ఎల్. టి గారు అధ్యక్షులుగానుండిరి. ఏలూరు సాక్షి
రామభద్రచయలుగారు విద్యమణులు, ఆరు చిన్న పాత్రలు
నొక వాచకనిపుణులగు బాలికల జనుమతుగా నొసంగిరి
సభ జనుప్రధమగానే జరిగెను గా, ప్రతిపంగత్తరము నొ-
పాటకమును పరిదర్శనమున రసవత్తరము యవతును పరిధ-
నొపాధ్యాయులు గమించెదరు గాక.

పతనాలయము.

29-8-15 తేదీని ఉదయం 8 గం మొదలు 10 గంటల వరకు శ్రీమత పాస్ రాఘవేంద్ర గారు పాఠము బి. ఏ. ఎల్. టి. గారి యాధిపత్యమున సార్వజనికసభ జరుగుచుండెను. శ్రీవారు 'వాణిజ్య మభివృద్ధికొందు మార్గాలు' అను దానిని గూర్చి రెండుగంటలకాల ముపన్వసించిరి సుమారు 100 మంది జరుగుచున్నది. 31-8-15 తేదీని కార్యవర్గాచార్య గారు 6 రిజల్యూషనులు నిశ్చయించుకొనిరి.

హిందియుండవలసింది దేశతలయొక్క నిగ్రహములను అక్కడప్పుడు అచ్చటచ్చట నూతనముగా ప్రతిష్ఠ చేసి తరువాత దేశవత్సరగాబడి చెప్పినట్లు అందరిను ప్రభువారముచేయుదురు మనము ప్రత్యేకముగా చూచుచున్నాము అట్లే ప్రభువుగూడ శ్రీ అనందతన తెచ్చియింట నిజపుకొని అతడు తన అనుగత్యముగా నడుచుకొనుచున్నట్లు తోచుచున్నాము ఈకింది నిదర్శనమును బట్టి ప్రభువునికి స్వాతంత్ర్యమే లేదు అను విషయము నిర్ధారణ మగుచున్నది. సుపాదించి కుటుంబమును బోషించు భారమంతయు ప్రభువుని యందుండ గా అల్లునికి గాని మామగారి యిల్లు అనుమాటయే బోత్తుగా చారములొనచున్నట్లు కనుబడదు. అత్తగారు పున్నను లేకును అత్త గార్లు నే విలసబడుచున్నది ఇక ప్రభువునికి స్వాతంత్ర్యము ఇంటిలోలేదున్నను అతని స్వాతంత్ర్యముకొంతవరకు బయట సాగును తన యిష్టానుసారముగా ఆ కళల వస్త్రములను ఎంతకాలమైనను బింటరిగా సంచరించు చుండవచ్చు ఇతర మాత్రమునకు తాను సంతోష పడ నక్కర లేదు. ప్రభువు ఎచ్చటనో సాధించు కార్యముల నన్నటిని శ్రీ యిష్టమున నేయుండితాను ఇచ్చరించిక కార్యముల నన్నటిని వీలగా ప్రభువునికి తెలియకనే నెరవేర్చుకొనగలరు ప్రభువు స్వాతంత్ర్యము గలిగి అట్లచేయజాలడు. వై విషయములను క్లుగగా పరిశీలించి స్వాతంత్ర్యము యెక్కరి స్వాధీనములొందునది. ప్రభువు దేనిధారణ చేసికొన ప్రార్థించుకు ఆంధ్ర సహాధర్యుల నైకపరచిన ఆచారములు అన్నియును లము శ్రీకల్లు నే యేర్పరచుచున్నవని గాని అవి అందరి యందు తప్పక యున్నవి గాని శ్రీకి స్వాతంత్ర్యము ఏ మాత్రమే ఉండగూడదని గాని భావించి వ్రాతమాత్రమును వ్రాసినవా కాన్తు నిరర్థము తలంపకుండునని ప్రార్థించు చున్నాను. లో సామాన్యముగా ఇట్టి దురవస్థలు చాలా విధముల నున్న చెప్పటక మాత్రము నేను జంకను.

విషయానుక్రమణిక.

బంధు హిందూ హైన్దూలు, కష్టమహాజనుల	
కొక హైన్దూ	2
భారా, భారీ, బాలులు	3
పురుష హైన్దూలు	4
పుత్రాంతరాలు	"
ప్రధాన వ్యాసము	5
పాలిసువారి కపఖ్యాతి	6
విరోధమునందలి గ్రామము	7-9-10
విదేశీయతత్వము	11-12-13
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రామము	14
దాక్షిణ్యము, నాటకముల గదలడ	

ఆంధ్ర పత్రిక

1913-14 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 7-వ తేదీ
మంగళవారము

పాలిసువారి కపఖ్యాతి.

ఈ దేశమున పాలిసు సిబ్బందికిని ప్రజలకును తగిన పొందు లేదనుట సుప్రసిద్ధము. ఇటీవల కార్మి కేలు ప్రభువుగారు పంగరాష్ట్రమున పాలిసువారికి చేసిన హింసాభయ నింకను మాచదువరుల మానసముల నెన్నటిమాటగా జ్ఞాపకముండగలదు. కారణములన్నిటిని నేటిదినము మేము విమర్శించు కొనుచు పోవలసినయవసరము లేదుగాని పాలిసు సిబ్బందిలో గల లోపములెల్లయు వారివలన గలిగినవే యనటకు కార్మి కేలు ప్రభువుగారు సూచించినారు. అధికారమా యెక్కువ, తమకు గల విజ్ఞానసంపత్తియొకొరవ, ప్రజలయజ్ఞానమా అపరిమితము, ప్రభుత్వపువారిపాప బలవంతము. ఇట్టి స్థితిలో సామాన్యమానవులు దురభిమానపూరితము, దుష్టమార్గాన వస్తువులగుట యసహజము కాదు. ప్రజాసంతోషము నాయకులకు, ప్రజాపాతిభ్య ప్రభుత్వమును, విజ్ఞానాంకృతసామాన్య ప్రజయగుల యాంగ్లభూమియందలి రక్షక భటు సంఘముతో మనరక్షక భటుసంఘమును బోల్చి చూచితమేని మహాతారతమ్య ముండఁ పోదు. ఆ భూమియందు రక్షక భటుడైన ప్రజలన్నీ హితును దుర్మార్గులవైరి. ఆతడెత్తినవేలనిన శాంతిని క్రమమును నెలకొల్పవలయు నెత్తబడిన పతాకము. ఎంతటి సంక్లిష్టమయము సమకూరినను అతనికి చిత్తచాంచల్యము కాని చలనముకాని లేదు నిలచిన చోట ముందువెనుకలకు నొడుగక కలయాపున కనుగుణముగా నిబంధనలను సరిపెంచిననుచుకొనుట వైనియే ఆతఁడృష్టి యెల్లప్పుడును సంఘము. కొంచెముగనుమించుగా నాతడు ప్రజాపక్షమున బనిచేయు యంత్రమువలె ప్రవర్తించును. ఇటీవల కార్మి కేలు ప్రభువు చేప్పినట్లు ఇట్టిపరిణామ మొక్కదినమాని కలిగింది కాదు కాలక్రమమున నాంగ్లభూమిలో చేయబడిన అలోచనాయతమగు నేర్పాటులచే నేటికి సంభవమయినది. మనదేశము నను నేర్పాటులు జరుగకపోలేదు. కమిషనులు విచారింపక పోలేదు. పోలీసులు ప్రకటింపబడక పోలేదు. జైలులు హెచ్చుకాకపోలేదు. శిక్షణాలయములు కలకొనకపోలేదు. ఉపన్యాసములు జరుగకపోలేదు. యోగ్యతాపత్రములు స్థాపితములు కాకపోలేదు. ప్రజలు పాలిసు సిబ్బందికి పాపపడవలసినదని యధికారు లెన్నియో పర్యాయములు ఘోషింపకపోలేదు. కాని ప్రజలకును పాలిసువారికిని సానుభూతి కుదిరినది కాదు. పాలిసువారు తమ ప్రాతకర్మములను మానినవారుకారు.

తమ జాలుమును తగ్గించినవారు గారు. తమదురభిమానమును వదలినవారు గారు. తమ ధర్మమును తిన్నగా నొకవేర్పు సమకట్టినవారుకారు. అందులో నెలవలపిరికి కొంచెముయినను ఆత్మనిరోధము లేదని తెలియజేయు సంకేతములెన్నియో బయల్పడవారంభించివి. ఉత్తరమున లక్నో నుండి కడమట మళ్లీ యాళమునుండి తూర్పున పంగరాష్ట్రమునుండి పోలీసువారి వెంటకుందనమును ముందుకును వెలియవరచువార్తలు ఈ కడచిన రెండుమూడుది. ములలోనే హైందవభూమి మూడువైపులనుండి ప్రకటింపబడియున్నవి. లక్నోలో విద్యార్థిలో నొక పోలీసు బుక్రొతు జగడము పెట్టుకొని తనసహోద్యోగి లనందరిని మూకట్టుకొని వచ్చి యల్లరిచేసి కాలేజీలోని యైరోపియ నుద్యోగి యొకరు కూడ కీమకలిగించినాడు. ఈవిషయమై పోలీసుకమిషనరుగారి విచారణ జరిగి వారినిపోర్టు అచ్చటిప్రభుత్వమువారికి ననుపబడుచున్నది. రిపోర్టువలని ఫలమేమి తేలినను నేమి తేలకన్నను కొంతవరకైనను పోలీసుదుందుకుతనము వ్యక్తము. పశ్చిమ తీరమున సబ్ ఇన్ స్పెక్టరును హెడ్డు కానిస్టేబులును తాము చేయుచుండిన విచారణలోనే వివాదపడి దెబ్బలు కొట్టుకొనినారు. మొదటి కేసుల్లండ ఈ రెండవకేసు వీరిని తీర్మాన మగునో మనకు తెలియదు. తీర్మాన మెట్లగునను గొడవ మనకీరలేదు. ఒక్కటిమాత్రము స్పష్టము. ఏదో గట్టిగా మార్పిడి. యెడల నితరులను జూట్టుకొనిపోవ బెదరించు సంరక్షకులు ఆసుపత్రులకును కోర్టులకును వెళ్ళువరకు మోచుకొనినారు. ఇంతియేగాక ఒక కేసు విచారణలో నిరువురు రక్షక భటులొకరివారి కిదిధిపుపోరాటము వచ్చుటయు మన పోలీసుశాఖ వారి విచారణాపద్ధతుల కొక విధమగు నర్థమును కలుగజేయు చున్నది. ఇక తూర్పునుండి వచ్చిన వార్త ననుసరించి రక్షక భటుని వస్తుటకు వేరొక రక్షక భటు డాసరమయినాడు. రక్షక భటుడు పాపము ఒక విద్యార్థి అంటుపోగులను ధరించి దారి నడుచుచుండగా వానిని సంరక్షించు నెంచి యతనిని నిరోధించి యాపోగులను కాజేసెను. ఈకక్షమాలోచించెనోలేదో కాని వ్యాయాధికారి మాత్ర మారక్షక భటునకు శిక్షనిధించి పంపెను. ఇట్టిసంభవములన్ని యొక్క పర్యాయము పత్రికల కెక్కియుండ లేదు. ఘరానా పనుష్యులను జలుమున కొట్టులో బెట్టిన రక్షకోద్యోగులును లంచములు తీసికొనిన రక్షకోద్యోగులును లెప్పుడు సాక్ష్యమువచ్చి యిచ్చించిన రక్షకోద్యోగులును ముద్దాయిలను హింసించిన రక్షకోద్యోగులును ముద్దాయిలనుండి బలాత్కారముగా వాద్యాలముల నిప్పించిన రక్షకోద్యోగులును నెదకోయప్పుడప్పుడు లోకమునకు కనుపించుచుండి గాని ఈరీతిగా పైబడి బట్టబయలున నల్లరులు కల్గించువారెట్టె ప్రబలియుండలేదు ఇది నవీన పంథాగనున్నది. దీనివిషయమై మనమును మన ప్రభుత్వమువారును నిప్పుడే జాగ్రత్తకుల మయి యాలోచించుకొని దీనికి ప్రతీకార మొనర్పవలసి యున్నాము. నూకుం జూడప్రభుత్వాధికారులు రక్షకోద్యోగులకునిచ్చ ప్రాపు క్రమక్రమముగా వారిలో కొందరికు గొప్పయనా భావమును కల్గించుచున్నది. ఏమిచేసినను తాము నెర్పించుకుటకు వీలున్నదని వారియొద్ద కొకవిధముగా తక్కువభిప్రాయము స్థాపనగా కాపురమేర్పించు కొన నారంభమయియున్నది. ప్రజల నిష్ఠాయముచూడ యపూర్వముగా నమ్ముచున్నారని కొన్నికొన్ని సందర్భములలో పోలీసుద్యోగియుల సహాయము లేక తక్కిననేరము ల్లుండ తుదకు సామాన్యపు దొంగతనములు కూడ జరుగవని యనేకు లభిప్రాయ

పడుచున్నారు. ఇట్టియభిప్రాయము కారణములేక కలుగునది కాదు కార్మి కేలు ప్రభువు పోలీసు శాఖాధికారిలను గురించి విచారించుటకు ప్రత్యేక కోవకమును ప్రకటించినాడు. ఇట్టియుక్త మాను అన్ని రాజధానులలోను విస్తరింప వేరుగ వ్రాయవలసిలేదు. అంతకుముందు ముఖ్యముగా మన ప్రభుత్వాధికారులు చేయవలసిన యింకొకటి కలదు పోలీసుద్యోగియులు తాము ప్రజల సేవకులనుట గుర్రెరింగి యెల్లప్పుడును ప్రజాభిమతి నకయియే ప్రవర్తించవలసినవారని ప్రభుత్వము వారు నమ్ముచునే సారవమస్థితిలో ఉండాలను పంచాయతులకు త్వరత్వరగా మెప్పుకేసి ఏ కి నిజమగు నధికారము లిచ్చి పోలీసువారి సంస్థల యాభీమున కొంత యుదుకట్టెత్తరచ నొసే యున్నారు ఆపని జరిగెనేని క్రిందిదట్టా పోలీసు ద్యోగియులకు తాము ప్రజలసేవకులేకాని ప్రజల యజమానులు కాదరు జ్ఞానము న్నుచ్చించగలదు. అంతవరకును వారు ప్రజలమీద నధికారము నడుపుటకు నేర్పడిన యుత్తమపురుషులను నమాభావము మానజాలరు. అజ్ఞానజాతాహంభావము వలన గలుగుచుండు నష్టములు హెచ్చుచుండునే కాని తగ్గిపోజాలవు. కావున నిష్ఠాయమును తగిన యాలోచనలు జరుగునుగాక యని నమ్ముచున్నాము.

ఈనెల మొదటితేదీని మాసందికలో 5 వ తేదీన స్థానిక సంస్థలు ఆరోగ్యసంరక్షణము అను శీర్షిక క్రింద ప్రకటించిన ప్రభుత్వపువారి యుత్తమపురుషుల యాంధ్రదేశమునందలి జిల్లాబోర్డు అధికారులును సభ్యులును సకాలమున గమనింతురు గాకయని కోరుచున్నాము. ఇదివరలో మనముడలములు ఈవిషయమై తగిన జాగ్రత్తపడకపోవుట చేత నెన్నియోపర్యాయములు ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటులియ్యక మానుకొనినారు. మనస్థానిక సంస్థలు గ్రుక్కుమిక్కు మననేరక యూరికయై నవి. ఇప్పుటికైనను మేల్కొని ప్యాభివృద్ధికై పాడు పడుట యత్యవసరమని హెచ్చరించుచున్నాము.

మన విశ్వవిద్యాలయములో విద్యార్థులు ఉత్తమ పట్టుములందు విషయమునకు సంబంధించిన ప్రకటన మొకటి వెలువరింపబడినది. ఎం. ఏ. బిరుదమును మనదేశమునా రెక్కువ యాకింతురట. ఇదివరలో నవీనపద్ధతుల ననుసరించి కారవ బి. ఏ. పట్టము నందినవానికి మాత్రమే రెండు సంవత్సరముల మీద ఎం. ఏ. పట్టము నిచ్చుట కేర్పడి యుండెను ఇప్పుడు సామాన్య బి. ఏ. లో తేరిన వారికిని ఎం. ఏ. పట్టము సాధ్యమగుటకు మార్గ మేర్పరచబడియున్నది. సామాన్య బి. ఏ. పట్టము నందినవారు తరువాత నెప్పుడైనను సరియే రెండు సంవత్సరములు కారవ బి. ఏ. పరీక్షకువలెనే శిక్షణనంది కారవ బి. ఏ. పరీక్షయందు తేరినతెను, విదవ రెండు సంవత్సరములకు ఎం. ఏ. పట్టము నందగలరు. కాని ఈ ఎం. ఏ. లకును మొదటనే కారవ బి. ఏ. పట్టమునకు చదివి ఇంటర్మీడియేటు నందు వేరిన నాల్గుసంవత్సరములలో కారవ బి. ఏ. పరీక్షలో తేరువారికిని విదవ మేర్పరుపబడి యున్నది. ఏరు కారవ ఎం. ఏ.లు. వారు పట్టి ఎం. ఏ.లు పట్టి ఎం. ఏ. పరీక్షకు చదువుచు వారు కారవ బి. ఏ. పరీక్షకు నెన్ని పర్యాయము వైకను వెళ్ల వచ్చురు. కారవ బి. ఏ. లొక్కపర్యాయమున కంటె నెక్కువవెళ్లెటకు లేవకుల లోక మెరిగియే యున్నది. ఈరీతిగా నికముందు మనసాంధ్రానిలో

రమేనియా

యధాసామగ్రి తురుష్కుల కందజేయుట.
లండన్ నెవైంబరు 5:—అస్థిరమైన జర్మనీ వా
ను ముందుకు సామాన్యమైన తురుష్కులకు బంధించుట
మీరియవారు గత పద్దెనిమిది వందల సంవత్సరము
ల దప్పించి కార్యమునకు పుట్టి క్రమము జరిగెను.
జర్మనీ వారి 20 వందల వైద్య సామగ్రిని రమేనియా వారు
గొనివచ్చి, బాగుగా పరిశీలించగా యాదితో నింపబడి యున్న
యివ్వ యాండ్లలో శీఘ్రదీహములును విషవాయువుల
యోగి కుపయోగించు సామగ్రియు నుండెను. వెంటనే యంత
యు లాగివేయబడెను.

రమేనియావారు బంగారు ఎగుమతిని
నిషేధించుట.

లండన్ నెవైంబరు 6:—బుకారెస్టు:—రమేనియా
కొరతనమువారు బంగారు ఎగుమతిని నిషేధించిరి. ఇంక కలసి
జర్మనీ వారు టర్కీకి ధన వాణిజ్యము పంపుట కభ్యంతరము
జెల్గిరి.

అమెరికా

అమెరికాలో ధాన్యము లోటులగుట.

న్యూయార్క్, నెవైంబరు 6:—బ్రిటీషువారి కంటే
మిక్కిలి లోటుల బుట్టులధాన్యమును న్యూయార్క్ ధాన్యము
లలో కొక కొట్టుకొనుచున్నది. ఈ కొట్టు అమెరికాలోనున్న
ధాన్యపుకొట్టులో పెద్దవానిలో కొకటి. ఈ కొట్టు యిన్ని
సహజము మూలమున ధన్యమునున్నది. రెండు బ్రిటీషు
స్టీమరు లెప్పించుకొనినది. ఈ కార్యము జర్మనీ పక్షపాతులు
గానించి యుండలేనని పోలిసువారనుచున్నారు.

జర్మనులు సందేహితులగుట.

లండన్ నెవైంబరు 4:—వాషింగ్టన్-సందేహితులకు
ప్రస్తావనకు జర్మనులు నుచు ఖులేయి జర్మనీ వారు సందేహితుల
రాష్ట్రములవారికి తెలిపినది నిశ్చయపార్త తెలిపినది. కాని
అంగ్లేజీయువారు మిత్రదేశములవారుగూడ సందేహితులని
చర్చించుటకు సమాధానమును నూచించువరకును వెనెడెంటు
విల్లనగారు సందేహితులను నెట్టి ప్రకర్షనమును చేయరు.

రమేనియా దేశము

లండన్ నెవైంబరు 4:—జర్మనీ వారు గొప్ప సేన
చేర్చుచున్నారు. రమేనియామీనదాది త్వరలో జరుగునట్లున్న
దని కొమునుండి విలేఖరి మోస్కోనుగొర్రువత్తికకు పోసెను.

కందకములలో శీతకాలపు పోరు

లండన్ నెవైంబరు 4:—శీతకాలములో కందకముల
లో నంకి పోరువారికి పోరుగుచుంటి బూట్లుతోడ్ల నమర్చు
టకయధ కార్యాలయమువారు నిశ్చయించిరి.

తల్లపదేశములు జర్మనీసరపరాలను

నిలిపివేయుట.

లండన్ నెవైంబరు 4:—జర్మనీకి కరకరాలను
పంపుటకరకరాల తక్కినదేశముల వారుగూడ ఎగుమతులను
నిరోధించిన జకారెస్టునుండి విలేఖరి ప్రెస్టుపత్రికకు వ్రాసెను.

బసావిక్యగోటను వదలుట.

లండన్, నెవైంబరు 4:—వెట్రాగకు, కోటలో నిర
తుక సేనానాడుకు డిటులబారుగారికి విన్నవించెను. 1914-క
సంవత్సరాంతము వరకును మేము జర్మనులను నిరోధించితిమి.
1915-క సంవత్సరము ప్రారంభ మార్చి నెలలలో తీరముగా
ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది. జర్మనుల పెద్ద ఫిరంగులు
మాస్టానములను ధ్వంసము చేసివేసిగాని వారు మా
ముక్కుల నోడింపబారెరి దీనిని వారుగొనించి మార్చి 30-క
తేదీని కందకములను దత్తుకొని మిక్కిలి పెద్దఫిరంగుల చేర్చు
రచిరి అగ్గ 7-క తేదీవరకు వారు స్వరక్షణభయము యుండి
అనాడు మమ్ములను దలబడిరి. 600 విషవాయు గోళములను
విసరి మానయినట్లు విషవాయు పోరుతున్నదిగాని నయని
కొద్దోగులు కట్టుదలతో పోరిరి. నవీలలో పొడిచి జర్మ
నులను కలిమి చేసితిమి వారు 9-క తేదీని మరల తలబడిరి మరల
విస్తారముగ విషవాయువును ప్రయోగించుటచే మేము కొట
నిగనితిమి.

రమ్యవారి విధి.

లండన్ నెవైంబరు 7:—అమెరికాలో రమ్య రాదు
భారీగానుండిన వారను రాదుగాను సామాజ్యపథలో గం
భీరోపనాగున మొదలగిరి. ఈయన 1914-లో అంతర్జాతీయ
సంగ్రామ మున్ను గుగనున్నది ప్రకటించుటచే చాలసమయ
భయ కలిగించిరి అయిన ఇప్పుడేముల నుడిచి ఇదివరకు రమ్య
వారకేంద్రచేసి వాపుచు దానిని కూడదీయవలెను.
జర్మనుల సిద్ధాంతములు న్యూఢింపవోంద్రికరములని విశ్వ
విదితియు కాలెను. జర్మనుల వ్యూహములకు రమ్యవారు పుతి
వ్యూహములను ప్రకటించెను. యూదులకును క్షిప్రమువారికిని
గల సామర్థ్యములను సాధములను దీని వారతనమువారు తొల
గించెను. అట్టి ఏర్పాటులు సాహసీకులకు మిత్రముండలి
వారికి మదాహములకును ధన్యమందుట జర్మనుల సంక
ల్పము. దుష్టులును సంరక్షించుటకును స్వేచ్ఛావ్య కంత్రి
ములును నెలకొల్పుటకును రమ్యవారు బద్ధకంఠులు.

డాక్టర్ న్యూయార్క్ జర్మనుల తృణీకార
భావము మారుట.

లండన్ నెవైంబరు 4:—ఇటీవల వాంగ్ల మిత్రముండలి
వారు, డార్ డి నెవైంబరు చేసిన పుక్తములు జర్మనులను
విమీతులను చేసినవి. డార్ డి నెవైంబరు వాగ్మియములకు మిత్ర
ముండలివారు చేసిన పుక్తములు సాగలేదు గాని మనము
కృతకృత్యములకును క్షిప్రము అంతరాయములకును గుట విధి
యొ అంగ్లేజీయులే నిశ్చయించుటచే మనకేంద్రము నుండ
గూడదు. ను వాలాఖాతమున నూతనస్థానములయందు వారు
స్థిరపడియున్నారు అత్యధికముగ వారిచే నేనుదించిరి.
అదిరకాలమున వారు మామతావులలో నిగ్గరిరి. కడపటి
సారి వారికి నిరోధమే కలగలేదు.

మరణము.

లండన్ నెవైంబరు 7:—సర్ విల్లియము స్టాడెక్
నక్షాను పుల్లరుగా మరణించిరి.

పోలిసువారు గృహముల శోధించుట.

కాక నెవైంబరు 7:—నెక్కుగృహముల పోలిసు
వారు శోధించిరి ఒకకొట్టుకు చెందిన 11 బంగారీయుల జనుల
గృహములు శోధించబడెను. ఒక బంగారీ యజనుడు అరి
చేయబడెను. ఒకసిపాయి ఇతని అధికమందుకుటలన నెనుక
నితకు క్షింపబడెను.

సర్ ఆలి ఇమామ్ గారి కొకవిందు.

సింలా నెవైంబరు 7:—సింలా వాస్తవ్యులు 45 ఆలి
ఇమామ్ గారికి చేయ విందు సర్ రామ్ విశాన గోను గారు
అధ్యక్షులుగనుండును. ఈ విందు 17-క తేదీని జరుపబడును.
ఈ విందునకు గొప్ప ఉద్యోగస్థులు మొదలగు వారందర
కత్తురు.

సరిహద్దు ప్రాంతముల యుద్ధము.

సింలా నెవైంబరు 7:—వార్తాసంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి
5-క తేదీని లోవరుగండాలు లోయలో మహమండి లాస్కు
రులు కొందరు సమకూడినట్లు తెలియవచ్చినది. వీరు నుమారు
10 కలమంది యుండెనని తెలుపబడినది. హాఫీజ్ గారి ప్రాంత
మునకున్న వార్తాసంఘము మట్టదొరుట మేజర్ జనరలు కేం
టెలుగారు 5-క తేదీని కల్గిరి. క్రతువులు అతిసాహసముతో
పోరాడిరి. కాని నెనుక తరువడిరి. వీరికి ధిక్కముగ వస్త
ము కలిగెను. మానెనికులు తమవీరములకు మరల వచ్చిరి.
దీనివలన వారు క్రతువుల నోడించెట్లు స్పష్టమగుచున్నది.
యుద్ధస్థలమునకు 6-క తేదీని మానెనికులు మరలపోయిరి. వీర
ులను ఎక్కువ ఎదిరింపలేదు. క్రతువు లెచ్చటకు గానరాలేదు.

పరామచారి క్రుకటనము.

లండన్ నెవైంబరు 6:—జర్మనీ అధికారులు 46 సంవత్సర
ముల నెగలరయమువారిగూడ నైవ్యములతో చేర్చుకొందు
మని ప్రకటించిరి. దీనివలన జర్మనీవారికి నైవ్యము కరవుకలిగి
యున్నదని కృష్ణ ముగమున్నది. 1917 సంవత్సరములో
నైవ్యములతో చేరుటకు, మిలిగల నైవ్యము తప్ప వీరికి మను
ష్యులు లేరు. ఈ నైవ్యమునుండిన ఇదివరకే కొంతమంది
గృహధందులుగా నైవ్యములతోచేరి. ఈ విషయముల ఫ్రెంచి
వారు పనిచేసిరి.

ప్రెస్టులింగ్ విమర్శను లెగులబెట్టుట.

లండన్ నెవైంబరు 7:—ప్రెస్టులింగ్ విమర్శను (ప్రెస్టు
లింగ్ విమర్శను) ప్రవేశించిన దేవునిలేఖరి యిట్లు వ్రాసెను.
1812 సంవత్సరమున మాస్కోలో ఇంతకు పై చెక్కిరి
ఉండి యుండదు. తిరుటకుగాని ప్రాకుటకుగాని ఏమయిన
దొరకునెమో నుని సయినకులు మందునున్న గృహముల
మధ్యనుండు మార్గములవ్యాధి పరుకెత్తిరిగాని వారికేమియు
చిక్కలేదు. ప్రతిగృహమును తీరలబడుచుండెను. జంకము
గ్గముగనుండి యాసలమును నొక్కడైన గానించడయ్యె
ఒకనిరుపేద కుటుంబము మాత్రమువారికంట బడెను.

ప్రాసెనరు సర్కారువారి గృహముల శోధించుట.

వాంకీపురు నెవైంబరు 7:—వాంకీపురు చంద్రి మిక్కి
అను వారికొరకు సోలిసువారు నై గృహముల శోధించిరి.
హిరాకామాయి బెట్టిగారిపై కాళిలో కుట్ర జరుపబడెను.
ఈ కుట్ర విషయమున మిక్కిగారు పోలిసువారి కుత్తెమై
యుండెనుకంతర్జాతీయమురాజుబాబుబాబుకేసులో ఇతను
అరెస్టుచేయబడెను. అతనుగారి బెట్టిగారికి మద్దయిగ
నుండిరి. గాని వెంటనే విడిచిపెట్టుబడి మిక్కిగారి కృపాస్త
లిఖతులకు నెక్కు పుస్తకముల కైరాలను పోలిసువారు
పట్టుకొనిరి. ఇతనిని ఇండియన్ పీజుకోడ్ క్షే. 12, 121
123 క్రింద అరెస్టుచేసిరి. ఇతను 24 పాపాలో విమండ్
పురు వాస్తవ్యుడు. ఇచ్చట నితనితో నుండినవారి మొకరి
కస్తువులకు నూడ పోలిసు వారు పట్టుకొనిపోయిరి. సర్కారు
గారి సామాను లేవియు శోధించుటలేదు.

SOUTH INDIA.

Alleged Fight Between Police Officers.
CALICUT, September 6.
It is reported that a great sensation has been caused at Panoor and its neighbourhood in north Malabar as the result of an alleged fight between the local Sub-Inspector of Police and the Head Constable over the investigation of a case of burglary recently committed in the house of a wealthy Moplah. It is reported that the latter has been admitted into the Municipal hospital, Tellicherry, for treatment of injuries said to have been inflicted on him by the Sub-Inspector. The case is now under investigation.

(UNITED PROVINCES.)
Twenty Scholarships to Moslem Youths.
From Moslem University Funds.

SIMLA, September 6.
It is understood the leaders of the Muslim University movement are contemplating to award with the funds collected for the University twenty scholarships to deserving Muslim youths to proceed to England to prosecute their studies.

Police Raids.
BENARES, September 7.
The police raided a number of houses yesterday in Benares. Eleven searches were made mostly of Bengali young men, members of a club. One Bengali lad who was convicted some years ago of being in possession of a revolver at Moghalsarai Station has again been arrested.

HARBOURING DACOITS.
Zamindar's Appeal Allowed.
Connectson Setaside.

ALLAHABAD, September 7.
The Chief Justice decided an interesting case under Section 110 in which a wealthy Zamindar named Meharban Singh of the Etah District was ordered by a Magistrate of the 1st class to furnish security for Rs. 400 and two sureties of Rs. 200 each in default to undergo rigorous imprisonment for 1 year. On appeal to the District Magistrate his conviction was upheld. The case then came to the High Court in revision. The facts are that between the Districts of Manipur and Etah there is a small river known as Kali Nadi which shrinks to a very low level in summer and vaxes fat during the rainy season. The river is bordered by dense overgrowths of jungle affording shelter to bad characters. A gang known as Mohan Mahananda had made itself very notorious by its constant depredations and in course of a few months no less than 15 or 16 dacoities were committed. Towards the end of the year 1914 the D. I. G. of Police was sent to trace the dacoities and a few members of the gang were arrested. He then visited a number of zamindars and sent them up under section 110. The applicant was similarly sent up along with a number of other zamindars. It appeared from the Counsel's argument in the case that the Police were led to send up the zamindars by a hint dropped by the Lieutenant-Governor at his Durbar Speech at Agra when he referred to the dacoities in these provinces and said that the zamindars of neighbouring places knew much more of dacoities than they cared to say and unless these zamindars helped the police with information it was impossible to suppress the dacoities. Counsel referred to the case of another zamindar named Indrajit Ahir who was once convicted of dacoity 20 years ago and was subsequently acquitted by the High Court. He was asked by the Magistrate who tried his case whether he was convicted and subsequently acquitted by the High Court. He replied in the affirmative on which the Magistrate said that, went a long way against him. The Chief Justice in the course of his judgment said that it would be very well if the zamindars and others recognised their duty and gave assistance to the police when gangs of dacoits settled in the neighbourhood, but their omission to do so did not render them liable under Section 110. Referring to the District Magistrate's judgment His Lordship said that he had convicted him before he weighed evidence on his side. In conclusion His Lordship said that the District Magistrate did not approach the consideration of the appeal from a proper point of view. His Lordship allowed the revision application and set aside the conviction.

వృత్తాంతములు

కార్మికల ప్రభుత్వము ఆశీర్వాదము:—కార్మికల ప్రభుత్వము గాఢముగా నిర్మూలన చేసింది.

విశ్వవిద్యాలయ ప్రతిపక్షము:—బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయములోని ప్రతిపక్షమును ఆశీర్వాదము చేసింది.

భారత ప్రభుత్వము:—వీరికి ప్రభుత్వమున ఆశీర్వాదము కలుగుచున్నది. వీరిని నిరంకుశముగా ఆశీర్వాదము చేసింది.

రైతుల రూపాయలు విమానములలో:—విమానముల విమానమున కింకార్యముగా రైతుల రూపాయలు నింపిరి. వీరిని నిరంకుశముగా ఆశీర్వాదము చేసింది.

మహాత్మాగాంధీ విద్యార్థులు:—మహాత్మాగాంధీ విద్యార్థులు సంఘమున విద్యార్థులను నిరంకుశముగా ఆశీర్వాదము చేసింది.

ఒక పరిశ్రమకు సంఘమున:—ఒక పరిశ్రమకు సంఘమున విమానముల విమానమున కింకార్యముగా రైతుల రూపాయలు నింపిరి.

కీర్తిపాత్రములు:—కీర్తిపాత్రములు విమానముల విమానమున కింకార్యముగా రైతుల రూపాయలు నింపిరి.

ఒక విమానముకు:—ఒక విమానముకు సంఘమున విమానముల విమానమున కింకార్యముగా రైతుల రూపాయలు నింపిరి.

సామ్రాజ్యకార్య నిర్వాహకసభ:—సామ్రాజ్యకార్య నిర్వాహకసభ విమానముల విమానమున కింకార్యముగా రైతుల రూపాయలు నింపిరి.

బొంబాయిలో ప్రతిపక్షము:—బొంబాయిలో ప్రతిపక్షమును ఆశీర్వాదము చేసింది.

ఒక ప్రాంత కర్మ నిర్వహణ:—ఒక ప్రాంత కర్మ నిర్వహణను ఆశీర్వాదము చేసింది.

19 వ బండిపోటు కేసు:—19 వ బండిపోటు కేసును ఆశీర్వాదము చేసింది.

యాదాద్రి సాధన నిర్మాణము:—యాదాద్రి సాధన నిర్మాణమును ఆశీర్వాదము చేసింది.

కడగోట్టి, చనిపోవుట:—కడగోట్టి, చనిపోవుటను ఆశీర్వాదము చేసింది.

కడగోట్టి, చనిపోవుట:—కడగోట్టి, చనిపోవుటను ఆశీర్వాదము చేసింది.

కడగోట్టి, చనిపోవుట:—కడగోట్టి, చనిపోవుటను ఆశీర్వాదము చేసింది.

కడగోట్టి, చనిపోవుట:—కడగోట్టి, చనిపోవుటను ఆశీర్వాదము చేసింది.

కడగోట్టి, చనిపోవుట:—కడగోట్టి, చనిపోవుటను ఆశీర్వాదము చేసింది.

కడగోట్టి, చనిపోవుట:—కడగోట్టి, చనిపోవుటను ఆశీర్వాదము చేసింది.

కడగోట్టి, చనిపోవుట:—కడగోట్టి, చనిపోవుటను ఆశీర్వాదము చేసింది.

కడగోట్టి, చనిపోవుట:—కడగోట్టి, చనిపోవుటను ఆశీర్వాదము చేసింది.

గు బెట్టి, చనిపోవుట:—గు బెట్టి, చనిపోవుటను ఆశీర్వాదము చేసింది.

అగ్రాధికారి:—అగ్రాధికారిని ఆశీర్వాదము చేసింది.

ప్రాధికారి:—ప్రాధికారిని ఆశీర్వాదము చేసింది.

వంగరాష్ట్రము:—వంగరాష్ట్రమును ఆశీర్వాదము చేసింది.

అఖిల భారత:—అఖిల భారతను ఆశీర్వాదము చేసింది.

కార్యకర్త:—కార్యకర్తను ఆశీర్వాదము చేసింది.

కార్యకర్త:—కార్యకర్తను ఆశీర్వాదము చేసింది.

అఖిల భారత:—అఖిల భారతను ఆశీర్వాదము చేసింది.

అఖిల భారత:—అఖిల భారతను ఆశీర్వాదము చేసింది.

దకు తన ఆశల నిమగ్నమైపోయింది. ఇప్పుడుకానీ తాను ప్రాప్తిచూచిపోతున్నట్లుచూస్తుంది. తానుకాదా నివారక యత్నములలో పాట్లుకట్టాలనివిద్యార్థులు మిక్కిలిశ్రద్ధతో భవితేయమన్నాడు. ఇందువలననే కలకత్తా తానుకాదా నివారణ సంఘమువారు కొందరి విద్యార్థుల వందల వీర సర్వకృషుల కమిషనరు గారు తన ఉగ్రచార్య సందర్శనను సంతోషము కొనియాడింది.

బండిపోటుకేసు:— ఆగరపరవర్త దారిలోపడి కలిపిన బరకూరు కబుడివిజయల నాలివారు వాస్తవ్యుడగు వివిజయిని గంగానది అగ్రవానిని నిమగ్నముచేతున్నారని దొరతనమువారు కొందరు కమిషనర్ల నియమించిరి ఈకేసును ఏట 5-9-15 తేదీన 24 పక్షగా జిల్లాలో విచారించిరి. ఇప్పుడు విచారించబడిన ప్రధమకేసు ఇదియే దారిలోపడి జరిగిన ప్రదేశమును కమిషనర్ల మాడాలమునని దొరతనమువారి వ్యాఖ్యవాది కోర్టున రివి కోరినది. అంతచే కక్షి వాల్ల యిరువుల ప్రతినిధులతోనూ, ఈ ద్రావిడముకమిషనర్లు ఆతావునకు పోయి ఆధులమును పరిశీలించి యుగారియొక్క గృహమును మూర్ధాయకుడగు పట్టుబడిన ధులమును తనవారపరిశీలించబడెను. గ్రామములు ముద్దలయి చాలదురమువరకు తిరిమిరి. అందుచే అతడెలసిపోయి కేలగుంజున, ఇకనది కర్ణాటావాడు గ్రామమును కొంపోయి. హిందూజీత రక్షణకాసము క్రింద ముద్దాయు నేరితిని కారాంధ్ర వలెను. అను విషయమునుగూర్చి కొంత చర్చించి ముద్దా అనై బదిపోటు నేరమును కమిషనర్లు మోపిరి. తాను కర్ణాటక నుద్దయు వారింజెరి. ఈ కేసు ఇంకను జరుగుచున్నది.

హిందూస్త్రిలకు కిక్కిరింపు:— ఈ విషయమున పంజాబు లెన్ద్ర నెంటు గవర్నరుగారికి మహారాజు పంపబడినది హిందూ జీత ప్రధాన నగర గౌరవము కన్నా మన నొక ప్రత్యేక దైత్య కాల నవల నుచిత కరుణ క్రిందకొరకు కట్టించుటకు సర్వ సమీక్షకరణములను దయచేయుటకు అచట నిపుణులగు వైద్య గిణులును నియమించుటకు వారి కా దైత్యకాలాంజనమునే విడిచి నమస్కరించుటకు నివాసితులై చికిత్సకొందువారిలను గృహాధికారి కావధాదులకు మూల్యముగొనుటకు దైత్యకాల లో నివసించుటకు చికిత్స గోరువారి కుచితముగ చికిత్స చేయుటకును చేయు ప్రస్తుతకాలాంజనము క్రమము. అటుల ప్రత్యేకముగ నొక దైత్యకాలను నిర్ణయించుట ప్రకృతమున సాధ్యముగానిచో ప్రస్తుతమున దైత్యకాలనే తూర్పునకు విస్తరించుచేసి దానిలో భగవంతును వీరలను సంఘస్థితులను బట్టి ప్రత్యేక వసతులకు కిగిన ఏర్పాటులను చేయుటకు ఉపచారకల గృహములను నివాసయోగములను చేయుటకును మరికొన్ని జైవధనుల సహకారముల సమర్పించుటకు ఇది యను సాధ్యముగాచో ప్రస్తుతము ప్రసరములకు వచ్చు స్త్రీలను జ్వరములకును భాగముల ప్రత్యేకము భారతాం గను నేర్పించుటకును కోరుచున్నామని వారు విన్నవించిరి.

బరకూరు వార్త:— ఈ పురమును శ్రీకృష్ణజయంత్యుత్సవము దినమున యుదయించుచు నాభి రామమూర్తి పంతులుగారింజెరవద్ద నొక సభ జరిగింది. ఆ సభకు య.రా.శ్రీనివాసరావు మొకటివారధాస్థులుగారు, సో.రా.పి.ఎడ్. వెంకటేశ్వర్లుగారు కొందరు మొకటివారధాస్థులుగారు, పాకల గోపాలరావు పాతుకుగారు, పూటగారి గోపాలరావుగారు పార్వతీశం గారు, గోపాలస్వామి ఆచార్యుల గారు, గుంటూరు పురవాసులు భావనాచార్యులుగారు, మల్లాదికృష్ణమూర్తిగారు, త్రి.పా.నూరి సరసింక రావుగారు, రామలింగగారు, మారెళ్ల బలరామమూర్తిగారు, శురభాద రామమూర్తిగారు, మొనలగంటి నరసింకరావుగారు, నీతా రామయ్యగారు మొదలగు వారిందరు విచ్చేరిరి. ఆ సభయందు నాభి రామమూర్తి పంతులుగారు శ్రీ కృష్ణదత్త (ఆదినిసెంటువారుచేరచియించినది) గురించి చదివి ఆ సభయగిరిన విదప సుమారు మూడు వందల వీరజయముకు ముగిసి ఒక్కటికే కేసు విజయం, రెండు కానుకలను పంచివెట్టబడినది. ఆరోజు సాయంత్రము వాలుగు గంటలలో మారెళ్ల బలరామమూర్తి పంతులుగారు వారింజెరవద్ద శ్రీ కృష్ణదత్త కళ్యాణము హరికథా రూపముగా పుష్కరింపిరి. బలరామమూర్తి పంతులుగారు చెప్పిన హరికథ చాలా భిన్నముగాను, శ్రవణానందముగానున్నది. తదవల శ్రీ కృష్ణ విగ్రహమునకు పూజనలిసి ఆ ప్రసాదము అందరును స్వీకరించిరి. అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

కాశీలో నీటికరువు:— భద్రాద్రిస్తేమయలోనున్న నీటికరపరా స్థానమునందలి యంత్రములకు మరల కష్టము కలుగుటచే నేడు మొదలుచాలవరకుల వరకును నీరురానేరదని సాటింపు చేసేరి. 1914 వ సంవత్సరము జూలై నెలలో ఇటులనే యంత్రముచేడి 12 మాసముల నీరుసరిగా వందవందవందే నుగాని పూర్తిగా మాత్రము రావంతపోలేదు. కేవలకాలములో ప్రజలు చాలాభావపడి పత్రికలలో వ్రాసియు ఆధికారుల కర్మపరిపరము చా ప్రయత్నము చేత రి వారముల నుండి మరల నీరు తగ్గుచున్నట్లు గు పభింది. ఈనెల 6 వ తేదీన నగరమున నెచ్చటను గూడ నీరు రానేలేదు. కొంతానుల నేర్పించినపిమ్మట కొన్ని మానులను పూర్తిచేసిరి. తక్కిన వైస నపయోగింప బడకుండుటచే నిపుడ క్కరకురావు త్రాగుటకు పయోగించుచుచిన్న మానులను నగరమందంతటను కలసి 10-12 కన్న హెచ్చులేవు. గాని ఆ మానులలోని నీరు సాధారణముగా కాకు నుపుగాను మరుగుకు వాసనగా నుండును. వర్షకాల మరుటలనను వరదవచ్చుటలనను గంగానదిలోని నీరు బురదగానున్నది ఘట్టములు ముగి గంగానదికట్ట సంకలనానికిరూచ నీరు పొంగి వచ్చినది. అటున్ను మునుడ వాసులగుడనే జనులు విస్తారముగ నీటికొరకు నడికెత్తుచున్నాను నీరు దెచ్చువారు తక్కువగా నున్నారు ఒక బాల్బీరునీళ్లను ఆర్థికా పుచ్చుకొనుచున్నారు మురుగు నెల్లకు మురికి కాల్యము కడుగుటకు నీరు లేనేలేదు. అట్లు కొన్నిగోజాలవరకు కడుగుకుండ నండిచో వికారివిద్యాధి తీవ్రముగ వ్యాపించునని భయము కలుగుచున్నది.

బల్లారి పట్టణవాస్తవ్యులకు శ్రీ వీర శైవ మతావలంబికులు సర్వ లీలావతి మాసంబునందు సత్కారము చేపం బోసర్ప సమకట్టి పండిత శ్రేష్ఠులగు విద్యాకా శ్రీ సంకయ్యకాస్త్రిలను కర్నూలు జిల్లా సంకీర్ణమున తాలూకాకు జేరి ముచ్చుచుది గ్రామమునుండి పిలిపించి "హిందూ గమ్యుగారి చతుశి" యని పిలిచి క్కెక్కిన పు చేత మునందు వ్యాసమహర్షి ప్రోత్సాహిత మహాపురాణములలో నొకటి యగు శైవము మహాపురాణమును జెప్పించుచున్నారని, పారాదీక్షలగు సంకయ్యకాస్త్రి లత్యుత్పరముగఁ బురాణంబుఁ జెప్పుచున్నారని, కామిత్రులొందలు చెప్పగ దిని, కథా చాలాను త్రివిధుండై యాధులమునకుఁ బోయి వారి పురాణ వాగ్ధిహువ్యంబును వీరులారఁ గ్రోలి యుదయించిరి. వారి సుస్మృతభాషా ప్రావీణ్య ముద్వితీయులగుట నిస్సందేహము పురాణ వాండిత్యంబునకుఁ జేరగ. వారికి ప్రహ్వనూత భగవద్గీతలందు వైతము ప్రావీణ్యము కలదని తెలియవచ్చుచున్నది. పామర జనులకు కావాల్సినయుగ గధామౌళమునఁ జెబుచు వారికి మాససందంబుఁ గలిగించుటకు గాఁ గండితులకు, సంధుకు పోయూర్క కాంధు ప్రమాణ పూర్వకంబు గ జెబుచు సమయము భగవద్గీతాది గ్రంథములనుండి శ్లోకములు వచ్చుచుండు దమకుఁ గల జేవాంజ్ఞానంబు జల్లదీయుచుండురు. దీనికి జేరగ వారికి సంగీతపరిశ్రమయు గలదనటకు గానరూపముగ శ్లోకములు చదివి వినువారి చిత్రాక్షణ మొనర్చుచుండురు. ఇట్టి విద్యాగులు నాదరించుచు బల్లారి పురవాసులు విశేషగౌరవ ప్రాక్రలించుచు వారిని నే నడవి మితానందంబుఁ జెదివాను అని కోరిచలం శ్రీనివాసరావు గారు వ్రాయుచున్నారు.

సానిక వార్తలు

దీపముల వేర:— నేడు సాయంకాలము 8.45 గంటలకు, రేపు సాయంకాలము 8.44 గంటలకు దీపములు తెలిగింపబడును.

కాలగూడస్థితి:— రిన్నటి సభికోష్ఠస్థి 91. 8. డిగ్రీలు, అధివాష్టస్థితి 79. 5 డిగ్రీలు.

ఒక ప్రాంబుండి ప్రమాదము:— కడచిన ఆదివారము డేలగు రత్నమును మోయుచుండిన సభాపువాడొకడు. ఈవింకుబజారులోద్దుల ప్రాంబుండి ఒక అటాంకుంకి మరియొక అటాంకుకి వెళ్లుటకు ప్రయత్నించుచుండగా ప్రాంబు స్థంబములకు పలికికొండబడినది. తలకు ప్రమాదమై గాయము తగిలెను వానిని జరలరాస్పత్రికి పంపివెట్టబడి ఇంకను వాడ చచ్చుటనే వున్నాడు.

అభినవ వైద్యకాస్త్రిగారు.

యాయాన్ మామిగారు జ్యోతిష శాస్త్రసాక్షిని లీవ్ జన్. అనుభవ విగాములు జ్యోతిషము, కాస్త్రములన్నియును వివిధాభి అభివృద్ధిచేయు స్వభావములగు స్వామిలు చేతనే కడుపుకొనవచ్చును స్వామిగారుచేత కవిశైలికి పీఠ హియొక్క నిజీయుద్యమును గురించి జ్యోతిషములో నొక వాచాశ్శయెం గ్రంథము వ్రాసిరి. నిజయుద్యము యుగోపు ఖండయంతటను అతిశ్రుతిగా వ్యాపించి వీరు చేసినగ్రంథము ౧౮౯౬ సంవత్సరమున వ్రాసినది. వీరు అనుభవించిన గోదావరి మండలంబావీరురు. య.రా. శ్రీ. దోర్నావారాజు మొకటచలవలి కృష్ణగారు ఆంగ్లేయభాషనుండి తెలుగులో వ్రాసి ప్రకటించి ఇది ముఖ్య విరువందల పుటలగుల గ్రంథము. దీనిని నేను చక్కగచదివి అత్యధమునకు వచ్చుకొంటిని. ఆ దలిలాభములను నునునకు వాకు శ్రేయముగాక యున్నది. ఈరిటి చికిత్సలో ముఖ్యమైన విధానములు నాలుగు (౧) వాష్టస్థానము (౨) కటి స్థానము (౩) లింగస్థానము (౪) ఆతపస్థానము. వైద్యస్థానములవల్ల గలుగు గణము ఒక్కలింగస్థానమువల్లనే కలుగఁగదని వారి గ్రంథమునందు వ్రాసియున్నది. ఆవిషయమును నేను అభినవ పూర్వముగా పఠించితిని. వారు వ్రాసినయున్న దానికంటె ఎక్కువగా గుణమును కనుబరచినది. అయితే విరువక పట్టుదలతో చేయువారే యావయ్యుద్యముయొక్క లాభమును పూర్తిగా పొందగలరుగాని ఇతరలు పొందగలరని నేను దృఢముగా చెప్పగలను. నేను ఆదించిన కాలములో వాకిర వార్త్యమునకు తగిలెట్లు ఇతర స్థానములగాక ఈ ఒక స్థానమునే దినమునకు సరాసరి అయిదు ఘడియలపైక ఆచరించుచుండే వాడను. అయిదు మాసములలో వాకుకలిగిన శేహవ్యస్తభిభాంతయంతెచ్చులగు నీటిచికిత్సించుచుండుచు నాస్త్రములలో నేమిచెప్పి యుండినది మగ్రంథము నొకదానిని చదువుచుండగా నాకు ఈతరకు తెలియవచ్చెను. శ్రుతి "అయమా వీధినిగ్ర అగోత్రభేదజా భేదజమి వాస్త్య కిరోతి సర్వమాములేతి" అగ గోగముల నివారణచేసి కొనుగు, నీరె యాదగము, జైవధనుగా నెనీరగు ద్రియము అంతయు కాయపుకు బొందునని భాము. ఇంకా వైద్యకాస్త్రములో నిటుల వివరింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. అంభానీ ప్రవృత్తికష్ట వారములేమేవేలే వాకపిత్రక ఫాస్తి త్యాజీకర్ష్య శతంసుఖి. అనగా సూర్యోదయమునాప్పుడు ప్రతిదినము నెంమిది పుడినెల్లు నీరు వ్రావివట్టుచు వాకపిత్రకేన్మగోడ ములను జయించి యుగ వాశముచేసి నూరుసంవత్సరములు బ్రతికునని తాత్పర్యము. శ్లో. అగ్ర్యశోభ గ్రహిణ్యో జ్వర జతరః జరాకోవ్యమెదో వికారాః మూత్రాఘాతా ప్రవిత్రత్రకణశ్చ కిశ్రోజీ మూలాక్షిగోగః యేచాన్యేవార పిత్రకృత జకపకృతా వ్యాధయస్సతి లోకేస్తాస్తాం వ్యాసయోగా దపహరతిరయః పీతమంతేకాయాని నికాంతయగా తెల్లవా రకముకపు నీళ్లుదాగుట సభాసముచేసి నట్లాయెనని మగ్ర్య గోగము, శోధిబాధ్యము, జ్వరము, కడుపురోషి, మొదలయిన రోగములను మూత్రసంబంధయైన బాధ్యములను వాకపిత్ర వోషములను, చెరి, కంఠము, నెల్లికి సంబంధించిన రోగములను, మూలవ్యాధియు, శేక్రిరోగములు మొదలయినవన్నియును బహిరములు పోవుననియే వీర తాత్పర్యము. అని భద్రాచలము గారు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

బొంబాయిలో ఆ.వి.సెంటుమ్మగారు:— ఆదినిసెంటుమ్మగారు ఈనెల ౧౧వ తేదీన బొంబాయికి వెళ్లెదరు. ఆవాడే రాష్ట్రీయమహాజనధ వాయువుల సమకేతునకు శ్లెష్మరకు. అచట సాంఘికవాదు జాతీయవాదుల సమైక్య విషయము చర్చించునకు మరువాకు పూవానగరమునకు వెళ్లి ౨౨ ఖోలో జిహ మెహతాగారి చూడెదరు. సాయవారువాదు మరల బొంబాయినగరమునకువచ్చి విద్యార్థి సంఘమున సభ్యునింతు. 14-వ తేదీ ముఖ్య వాసునాచారు వాకపిత్రక కడుముకోడ వ్యాసము నిత్తురు. అపుడు సాంఘికవాదు జాతీయవాదుల కమ్మిత ప్రశ్నలను చార్చి చునువురురు. ఈ ప్రశ్న సాధ్యముగాదని బొంబాయి వాసులును ఇంకను కడముగొనె. ఇట్టికల కామను విజయప్రతికలో ప్రకటింపబడినది నొక గా విషయంబు ము నేర్పించుటకుగూర్చి గూడ మంగళవాసునాచారు లిఖింతు దొరసానిగారు నడిచెదరు. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముల సభికముగ జడయుటయే ఈ సంఘస్థానకోర్కెగొను.

కాపట్ల, }
 ౧-౨-౧౯. } ౩, వెంకటాపు (అనితన్నది)
 వాయు స్థిరము

THE GREAT WAR.

German Submarine Policy.

MR. BALFOUR'S VIGOROUS LETTER.

English Doggedness in the Dardanelles.

VIOLENT BOMBARDMENT OF SEDDEL-BAHR.

GREAT CONCENTRATION AGAINST RUMANIA.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

The German Submarine Campaign.

Mr. Balfour's Striking Letter.

LONDON, September 5.

Mr. Balfour has sent an important and striking letter to a correspondent covering the naval warfare, especially the German submarine campaign. He dwells on the historic position of the British Fleet in assisting to enforce the liberty of Europe. German statesmen, he says, realised that the British navy was a most formidable obstacle to their aggressive projects and thus calculated that a powerful fleet, even numerically inferior would render the British navy impotent since no British Government would risk a conflict which might leave them with naval forces inferior to those of some third power. However their designs have been quite unsuccessful. The British fighting fleet is relatively stronger than it was thirteen months ago. Indeed it is evident that after six months of hostilities Admiral von Tirpitz and the German Government perceived that a new policy must be devised. They thought that submarines might succeed where Dreadnoughts and Cruisers had failed. There is no doubt that they adopted the change with extreme reluctance. We cannot regard a Government responsible for the Belgian atrocities as scrupulous or humane, but even the most reckless Government does not desire to perpetrate unnecessary crimes.

It cannot have been an agreeable reflection, even for the German Navy League, that the first notable performance of the German fleet should resemble piracy rather than privateering. It is safe to assume that nothing but the hopes of decisive success would have induced German ministers to inflict this new stain on the honour of their country. Yet a decisive success has not been attained, and does not seem to be in sight. The losses inflicted by German submarines may have been formidable, but the British mercantile tonnage is greater now than at the beginning of the war. Not only innocent men, women and children, but the criminals also have paid heavy toll. They have often dragged the crews with them to destruction. Herein lies the explanation of the amazing change in the diplomatic attitude of Germany towards the United States.

Men ask themselves why the sinking of the "Lusitania" was welcomed in Germany with a shout of triumph, whereas the sinking of the "Arabic" was accepted in melancholy silence? Is it because the United States has become stronger and Germany weaker, because the attitude of the President was varied or the arguments of the Secretary of State have become more persuasive, or because German opinion has at length revolted against lawless cruelty? No, the reason is that the authors of the submarine piracy have had time to measure its effects. What were merely crimes in May are seen to be blunders in September.

French Statesmen's Visit.

To British Fleet.

LONDON, September 6.

M. Pichon and other French statesmen and writers have visited the British fleet somewhere off Scotland. They will also see elsewhere what Great Britain is doing to strengthen the forces of the Allies.

Army Commissions.

LONDON, September 6.

Sergeant O'Leary V. C. and Private Dwyer V. C. have been given commissions in Northumberland Fusiliers.

British Advance.

LONDON, September 6.

A French official statement says that the British in Anzac zone have made fresh progress since the end of August.

The Blockade.

"Cymbeline" Sunk.

LONDON, September 6.

Lloyds announces that the British steamer "Cymbeline" has been sunk. Thirty one of the crew have been landed. Six were killed and six injured.

Winter in the Trenches.

Putties to be Abandoned.

LAHORE, September 6.

LONDON, 4th September.—"The Daily Telegraph" states that in deference to the representations that in de-

ference to the representations that putties are unsuited for use in trenches in winter the War Office had decided to substitute long boots.

Americans on Board.

LONDON, September 5.

The American Consul at Queenstown has reported that there were only one or two Americans on board the "Hesperian," and that no Americans were lost. Subsequently the Allan line issued a notice stating that all on board had been saved.

The "Hesperian" Sinks.

LONDON, September 6.

The "Hesperian" sank at 6-47 this morning. A wireless message says that the crew were rescued before the vessel foundered.

Further Particulars.

The submarine was seen by several on the deck of the "Hesperian" before the torpedo struck her on starboard side. The Quartermaster shouted from forward deck submarine on starboard. Then there was a short startling silence followed by an explosion.

A Death from the Shock.

Miss Carberry another elderly Lady has died of the shock and injuries.

Mails also Sunk.

It is stated that three thousand sacks of mails went down in the "Hesperian."

The Submarine Sighted.

Dusk was gathering when the "Hesperian" was torpedoed. The passengers were sitting on the deck after dinner, and the sea was like glass, when suddenly a Quartermaster shouted:—"Submarine on the starboard quarter." The submarine was also seen by the passengers. The torpedo struck almost immediately forward of the engine-room. The shock tilted the deck chairs, and vast column of water rose as high as the mast and fell on the deck, mingled with fragments of iron, trenching everyone near.

Coolness of the Captain and Crew.

The Captain and crew displayed magnificent coolness, the water-tight doors were promptly closed, and the boats were quickly lowered and filled with women and children, and afterwards with other passengers. In two cases, however, the falls jammed and the occupants of the boats were thrown into the water. All were saved, but two ladies succumbed to the shock.

Arrival of Assistance.

In response to wireless calls, two Government tugs hastened to the scene, the first arriving within an hour, and picked up the occupants of the boats. The bulk of the crew remained on board, attempting to get the wounded liner to Queenstown, till she sank.

Excitement in the United States.

The outrage is regarded as destroying the last shreds of belief in the good faith of the German assurances to the United States, as there was no question of the submarine Commander being unaware of the new regime, since, according to Count Bernstorff, the decision to warn liners prior to sinking them was adopted before the 19th August.

The torpedoing has aroused much excitement and grave apprehension among the American public. President Wilson and Mr. Lansing have refused to comment, but the feeling in official circles in Washington is that friendly relations are again endangered.

Obituary.

LONDON, September 7.

The Deaths are announced of Sir William Plowden and Sir John Fuller.

[Sir William Plowden belonged to the Bengal Civil Service and was census commissioner for India once. Sir John Fuller was Governor of Victoria in Australia.]

FRANCE.

Artillery Activity Continued.

LONDON, September 6.

PARIS.—A communique says:—Artillery activity continues around Neuville and Rocqucourt and on the Charapagne front near Souain. A very violent artillery duel occurred in Argonne. Minor cannonade took place in Apremont and north of Fleury.

TELEGRAMS.

A French Communique.

LONDON, September 6.

The French Communique says that the German authorities are making a return of men from fortysix to fifty years of age. This shows that Germany is preoccupied with the difficult question of effectives after a year of war. Prodigality of human life has been such that she has no more men at her disposal than the 1917 class less those who volunteered.

RUSSIA.

Russia's Duty.

Ex-Ambassador's Great Speech.

LONDON, September 6.

Baron Rosen, Russian ex-Ambassador in America, made a great speech in the Council of Empire. It will be remembered that Baron Rosen, in January 1914, caused a sensation by confidently declaring that an international conflagration was imminent. On the present occasion Baron Rosen said that Russia must repair her former neglect. The world must be made to realise that German doctrines were a terrible danger to the whole of humanity. Russia must counteract the German propaganda. The Government should abrogate all legislation restricting the rights of the Jews and also the restrictions in Finland. Such measures would greatly please the glib Almer. He concluded:—"Germany tries to trample all right, but Russia stands on the side of liberty, independence and the weak."

Garrison's Heroic Resistance

LONDON, September 5.

PETROGRAD.—The commandant of the Ossowiec fortress has submitted his report to the Tsar, in which he describes the victorious repulse of fierce German assaults up till the end of 1914. Then February and March of this year were devoted to a great artillery duel, in which, although the German sixteen-inch guns demolished the works, they were unable to overcome the defence. Recognising the futility of their efforts the Germans on March 31 entrenched themselves and assumed the defensive. They brought up numerous big guns and resumed the attack on August 7th. These were preceded by the launching of six hundred asphyxiating balloons into the fortress. The garrison were mostly poisoned and gave way, but the officers made superhuman efforts and the Germans were driven back with the bayonet.

The Germans on the 9th again attacked after discharging a double quantity of poison gas, but the garrison which by this time was exhausted and practically incapable of effort was ordered to evacuate the fortress after razing it to the ground.

Burning Brest Litovsk.

Not a Crust of Bread Found.

LONDON, September 7.

A Dutch correspondent who entered Brest Litovsk with the Austrians writes that it could not have been worse in Moscow in 1912. He gives a vivid picture of the invaders rushing through lanes of burning houses to find something to eat and drink in pernicious forgotten alley; but not a crust of bread was left. Every house had been set on fire and not a soul was visible of its 55,000 inhabitants, except one miserable family whose only possessions were a few chairs and a cradle.

The Tsar at the Front.

LONDON, September 6.

PETROGRAD.—The Tsar has arrived at the front.

Russian Resistance and Offensive.

German Hydroplanes Driven Off.

LONDON, September 6.

German hydroplanes appeared in the north of the gulf of Riga on September 3rd and 4th and dropped bombs on Russian torpedo boats, but were driven off by the ships' guns. The Russians faced the reinforced Germans in the region of Friedland and forced them to recross the Drina near Linden after heavy fighting. The Russians still keep the Germans near Viena in their old positions. The Russians have successfully repulsed a German onslaught in the region of Grodno intended to cut the line of retreat. They also ward off other onslaughts making prisoners.

Russian Munitions.

The Tsar's Reply to Moscow Resolution.

LONDON, September 6.

PETROGRAD.—The Tsar has replied to the resolution from Moscow with regard to munitions, and says:—"I believe your sincerity and fully share the opinion that all forces should be directed to one object—vanquishing of the enemy. Union between the Tsar, the Government and the peoples is especially necessary."

TURKEY.

CHANGE OF GERMAN VIEWS.

Regarding the Dardanelles.

Warnings of German Experts.

LONDON, September 4.

The recent landing and subsequent operations in Gallipoli have caused a decided change in the views of Germans with regard to the Dardanelles, and comments prove that the latest operations have come as a great surprise to military experts, who are warning people against their hitherto cocksure attitude. Expert Captain Persus says:—"The allies' expectations decisively to turn events in the Dardanelles have been disappointed, but it was said in England before hand that many disappointments and heavy losses were to be expected before final success. This warns us not to underestimate English doggedness. The English remain in firm occupation of new positions at Suvla Bay. The landing here was carried out with surprising success. It is remarkable that the enemy gained fast footing on three points of the peninsula, and the last landing did not encounter serious opposition."

TELEGRAMS.

Submarine Blue Jackets Land Near Constantinople.
And Dynamite a Railway Bridge.

LONDON, September 5.
Telegrams from Athens state that blue jackets from a British submarine landed and attempted to dynamite a railway bridge twenty nine miles from Constantinople towards Ismit. The blue jackets successfully withdrew, but the bridge was not completely destroyed.

Turkish Night Attack.
Repulsed with Heavy Turkish Losses.

LONDON, September 5.
Paris. — It is officially announced that the Turks made a night attack at the southern end of the Anzac zone and were repulsed with heavy Turkish losses.

A Turkish Admission.

LONDON, September 5.
AMSTERDAM. — A Turkish communique admits that the allies made a violent and prolonged bombardment in the region of Seddul-Bahr.

British Progress In Dardanelles.

LONDON, September 6.
Paris. — A communique confirms that the British have made progress in the northern theatre in the Dardanelles.

ITALY.

Skillful Capture of a Mountain.

SIMLA, September 5.
The Italians report the capture of a mountain between the Upper Grave and Vaide Gans skillfully prepared and carried out with courage and tenacity. The operations gave the Italians possession of the whole mountain.

RUMANIA.

Teutonic Alliance and Roumania.

Probable Early Invasion.

LAHORE, September 6.
The "Civil and Military Gazette" cables:—
LONDON, 4th September. — The "Times" Bukharest correspondent states that the few remaining places on the frontier through which cereals could be exported are now closed.

The "Morning Post's" correspondent at Rome says, that the Austro-German concentration against Roumania is reaching formidable proportions. Invasion may occur at any moment.

Transit of War Material to Turkey.

Roumanian Preventive Measures.

LONDON, September 5.
Reuter learns that Rumania continues rigorously to prevent the transit of Austrian and German war material to Turkey. There has just been another attempt to evade regulations. Rumania permitted Germany to send twenty truckloads of hospital materials. Close inspection, however, proved that six waggons which apparently contained cotton lint were really laden with explosives and materials for the manufacture of poison gas. The whole was immediately confiscated.

UNITED STATES.

Grain Destined for Britain.

Destroyed by Fire.

NEW YORK, September 6.
On one of the largest grain elevators in America at New York News containing half a million bushels of grain destined for Britain has been destroyed by fire. Two British steamers escaped undamaged. The Police believe that it is a case of incendiarism by German propagandists.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

Five Lakhs for Aeroplanes.

Given By The Gaekwar.

SIMLA, September 6.
His Highness the Gaekwar of Baroda has very generously offered a contribution of Rs. 5 lakhs for the provision and equipment of aeroplanes for use at the front. The offer has been gratefully accepted.

Fighting on the Borderland.

Severe Punishment to Mohmand Lashkars.

SIMLA, September 7.
The following Press communique is issued:—
During the last few days information has been received of the gathering of Mohmand Lashkars in the Lower Indus Valley on the 5th instant. Their numbers were estimated at some ten thousand and in the early morning of that date Major General Campbell, commanding First Division moved out to attack the position near Hafiz Kori. The enemy fought with determination but were driven back at every point with heavy loss and retired into the hills. The fact that the return of our troops to camp was unmolested points to

TELEGRAMS.

severe punishment having been inflicted on the enemy. The scene of the operations on the 6th instant was revisited by our troops on the 5th idem without opposition and none of the enemy was visible.

Nawab of Bhawalpur.

Likely to Recover.

SIMLA, September 6.
It is gratifying to learn that His Highness the young Nawab of Bhawalpur is steadily progressing and that doctors think the case hopeful temperature having gone down.

The Date of Mr. Lowndes' Arrival.

SIMLA, September 6.
Mr. Lowndes, the Law Member-designate is expected to arrive in India on the 10th December and the tenure of that appointment by the Hon'ble Sir Ali Imam will be extended by a few weeks in order that his services may be retained until the arrival of Mr. Lowndes.

Farewell Dinner to Sir Ali Imam.

SIMLA, September 7.
Sir Rash Behary Ghose, D. L. will preside at the farewell dinner to be given to Sir Ali Imam by the residents of Simla on the 17th instant. It will be a distinguished gathering consisting of high officials, visitors and residents of Simla.

Names of Members of Select Committees.

SIMLA, September 6.
The agenda for the first meeting of the Council is practically unchanged. The compositions of the two Select Committees will be as follows:—
Indian Steam Vessels Bill—Sir Ali Imam, Sir William Vincent, Mr. Bester, Sir Fazlulhoj, Rai Sita Nath Roy, Mr. New Stewart and Sir William Clerk.
The Indian University Bill—Sir Ali Imam, Sir G. M. Chidambaram, Kanchi Madan Mohan Malaviya, Dr. Kenrick, Mr. Dutt, Mr. Cohn, Dr. Sunder Lal and Sir Harcourt Butler.

CALCUTTA.

Lady Carmichael Better.

CALCUTTA, September 6.
Lady Carmichael continues to make favourable progress and is now considerably better.

Private Heath Traced.

CALCUTTA, September 6.
A short time ago particulars appeared in the press regarding alleged wholesale cheating by a reservist named G. W. Heath. More than one warrant was issued for his arrest from different parts of India, but no trace of his could be found. He is also alleged to have posed as a Lieutenant and in that capacity proposed marriage to a young lady at Darjeeling. He is now reported to be living in East Africa under the name of Private Holmes, he having enlisted under that name in Calcutta. Prior to leaving Calcutta he is said to have had himself photographed with a number of other members of his regiment and it was owing to a copy of this photograph falling into the hands of the C. I. D., which led to Private Holmes being indentified as reservist G. W. Heath. It is understood that no steps will be taken at any rate for the present to have him brought down to India to stand his trial.

Calcutta Trade Returns.

CALCUTTA, September 6.
Calcutta trade return issued to-day shows that arrival by rail into Calcutta during week ending 21st August last as compared with the corresponding week of last year increased considerably. In case of jute seventeen thousand tons as against one thousand six hundred tons and hides and skins 360 tons as against 110 tons, and tea 1,500 tons as against 300 tons there was increase however in arrivals of wheat (3200 tons) as against 8,100 tons, coal and coke (5,700 tons as against one lakh one thousand tons) and rice (1,200 tons against 1,300 tons.) Taking the same periods into account exports by sea from Calcutta showed large increases in jute (9,400 tons as against 570 tons) and gunny bags (19 millions against 3 millions in number.) Quantity of wheat exported this week was 69 tons against 28 tons in the corresponding week of last year.

A Dacoity Case In 24 Paraganas.

Trial Commences.

CALCUTTA, September 6.
To-day the first case under the Defence of India Act in the district of Twenty-four Paraganas was taken up by the Special Commissioners Mr. A. Chotzner, Additional Sessions Judge of Alipore and Babus Surendra Nath Mullick, High Court Vakils and Ganga Narain Rai, late Additional District Magistrate of Barisal, specially appointed by the Local Government to try one Bepin Behari Ganguli of Halisahar on a charge of highway robbery near Agarparah, in the Barrackpore Sub-Division. Mr. P. L. Roy, Counsel for the Crown, requested the Court to visit the place of occurrence. The Commissioners thereupon accompanied by the representatives of both the parties and the accused inspected these places and also the house of Murari who had since been murdered and the spot where the accused was finally secured.

After a lengthy chase given by the villagers the accused dropped down exhausted and was secured by the villagers and brought up to the Khardah Thana. After some discussion over the exact procedure to be followed in trial under the Defence of India Act the Commissioners framed charge of dacoity against the accused who pleaded 'not guilty' to the charge. The case is proceeding.

Shells Manufacture in Bengal Technical Institute.

CALCUTTA, September 6.
The Bengal Technical Institute under the National Council of Education have placed certain implements in the hands of the Government for use in the manufacture of shells. Four students of the Institute have been taken in as workmen in the shell factory.

A Scheme of Self-Government for India.

CALCUTTA, September 6.
The Bengal Provincial Congress Committee is engaged in preparing a scheme of self-government for India for submission to the All India Congress Committee.

Congratulations to G. O. M.
Congratulations were sent from Calcutta by the Congress Committee to India's Grand Old Man Mr. Dadabhai Naoroji on the 91st Birthday.

Famine Trust.

An Application for Help.

CALCUTTA, September 6.
The Bengal Provincial Congress Committee made an application to the Chairman of the Board of Management of Indian People's Famine Trust for contribution towards relief in Eastern Bengal. The Committee was informed in reply that the application should be made to the Government of Bengal who would decide whether and when to apply to the Indian People Famine Trust for a contribution.

PUNJAB.

Medical Treatment of Indian Women.

A Memorial to the Punjab L. G.

SIMLA, September 6.
A largely signed memorial by the Indians has been presented to His Honour the Lieutenant Governor of the Punjab on the subject of the medical treatment of Indian women.

The memorialists state:—Your Honour's memorialists make bold to request that a separate hospital worthy of the metropolis of India be constructed in a convenient and suitable site for the better class of Indian women, that it be fully equipped with up-to-date appliances, instruments and medicines and that it be provided with fully qualified matrons, nurses and compounders. Quarters should be allotted in the hospital for the residence of the lady doctors, matrons and nurses. In-patients should be required to pay for rooms, food and expensive medicines, but no fees should be demanded from out-door patients. This would clearly be the most desirable solution of the present difficulty. If however it be found impossible to provide a separate hospital Your Honour's memorialists would suggest that the present hospital be extended eastward so as to afford separate accommodation in each case for the lower as well as for the better class of Indian women and that the necessary improvements be made in the nursing staff and in the supply of medicines and instruments. Should this suggestion also be not found feasible Your Honour's memorialists have no other alternative but to recommend that the present maternity and fever wards be given up for the use of Indian women. They earnestly hope however, that the necessity for the adoption of the third alternative will not arise.

Season Prospects in the Punjab.

Great Deficiency of Rain.

SIMLA, September 6.
The following Press Communique has been issued:—
From May last to the end of August the deficiency in the rainfall at the Punjab stations was 8.3 inches the normal rainfall in this period being 13.9 inches while this year only 5.6 inches fell. Deficiency was greatest at Multan and Lahore where it was no less than 86 per cent and 81 per cent of the normal and least at Montgomery, Rawalpindi and Ambala where the corresponding figures were 27 o/o, 37 o/o and 43 o/o. A marked feature of the monsoon this year has been its very local character. Multan and Montgomery are neighbouring districts but as the above figures show they have fared very differently in this rainfall and Attock has had much less rain than the adjoining district of Rawalpindi. As a consequence of this deficiency the Kharif sowings in the province as a whole on unirrigated land are just half the normal amount. In the Ambala divisions it is estimated that slightly less than half the usual area has been placed under irrigated sowings. The corresponding figure for the Jullunder division is two thirds, for Lahore slightly over half, for Rawalpindi one third, though this may have been increased by recent sowings and for Multan (where unirrigated crops are unimportant) about three fourths. The condition of the crop varies greatly in Hoshiarpur which had good rain in August. It is as satisfactory as can be expected and the same is the case in parts of the Ambala division and of sub-montane district as Rawalpindi. But the greater part of the crop is withering for want of rain. Damage has also been done by locusts in some districts and by grasshopper in many districts. Irrigated sowings are about three fourths of the normal. Part of this deficiency however must be attributed to the low price of cotton which has caused a marked diminution in the area placed under that crop this year and not the failure of the monsoon. The condition of the crop is greatly fair to good. Grasshoppers and locusts have caused damage in some places particularly the former but there is no sign as yet of any unusual bollworm attack in the cotton. On well irrigated lands the crop is generally good but the bullocks are overworked. Irrigated crops would benefit much by September rains. Dry fodder is as yet sufficient nearly everywhere, thanks to the Rabi harvest but in some districts it will soon become scarce owing to the failure of the Charri (great millet) crop this autumn and the matter of commission rates for fodder is now under consideration. Green fodder is practically impracticable save in very small quantities. As to the prospect of the Rabi crop all depends on the September rainfall. Should it be good it is expected that an area largely above the average will be placed under winter crops. The canals are running fairly well but good rain in the hills are necessary if they are to maintain full supplies all the winter. The Rabi crop is much more important than the Kharif in the Punjab. The average Rabi sown area is to the average Kharif area in the ratio of 10 to 11. There are ample supplies of grain principally wheat in the province and so far no unusual signs of distress have exhibited themselves though prices are steadily rising they will certainly drop should good rain fall in September.

TELEGRAMS.

Kidnapping a Hindu Girl.
Moslem Accused Sentenced.

LAHORE, September 6.
Sardar Bahadur Aror Singh, Magistrate, first class, Amritsar pronounced orders in the Amritsar kidnapping case in which one Sher Mahomed was charged with kidnapping a Hindu girl named Sohen Devi. The accused was convicted and sentenced to one year's rigorous imprisonment and a fine of Rs. 100.

Liquidators to Banks.

LAHORE, September 6.
It is notified that Lala Roop Ram, Kieadar, has been appointed Additional Liquidator of the Peshawar Bank, Limited, Multan and Lala Hakim Rai, Proprietor of the firm of Hakim Rai & Sons has been appointed joint Additional Liquidator of the Popular Bank, Limited, Rawalpindi.

Imperial Soap Company.

A Petition to Wind it Up.

LAHORE, September 6.
A petition for the winding up of the Imperial Oil Soap and General Mills Company, Limited, Delhi, has been presented to the Court of Additional Judge, Delhi, by Lala Ram Chand, contributory of the Company. The Court has fixed 9th October for the hearing of the petition.

A Fatal Case of Heat Stroke.

LAHORE, September 6.
A fatal case of heat stroke occurred at Lahore Cantonment on Saturday afternoon. A young man was taken out of a train in a state of collapse and died on the platform. Investigation revealed his identity as Mr. Hussey, who it is understood had just resigned from the Indian Army reserve of officers and was returning to Bareilly. The funeral took place at Lahore Cantonment on Sunday.

BOMBAY.

Currency Notes.

A Letter from the Bombay Chamber of Commerce.

BOMBAY, September 4.
The Committee of the Bombay Chamber of Commerce have again addressed the Government of India on the subject of Currency Notes pointing out, firstly, that the figures denoting value of Rs. 10 and Rs. 50 Notes are much too small and are not rapidly decipherable; secondly, that the general resemblance between Notes of the above denominations is very marked and that numerous instances of confusion arising between them have been brought to the notice of the Chamber; and thirdly, that the texture of Notes of all denominations is too thick and that in this particular as well as in those above indicated new Notes are much less convenient than Notes in their old form. The Chamber expressed a hope that it might be found possible to modify the design and texture of Notes in such a way as to obviate the difficulties referred to.

The Aga Khan's Birthday Festivities.

BOMBAY, September 7.
The 39th anniversary of the birthday of His Highness the Aga Khan will be celebrated by His Ismaili followers all over the world during next two or three days. This year owing to the war, the celebrations will not include illuminations and other demonstrations, but the usual feasts to the poor will be given in Bombay under the direction of the Khoja Ismaili Council. Private advices from the Aga Khan are to the effect that the war will last another year or more and he enjoins his Mahomedan friends to bestow their whole attention on the subject of how best they can render assistance to Government in prosecuting the war to a speedy and successful termination, and to keep in abeyance all political movements till the end of the war. The Aga Khan assures his friends that he has made up his mind not to make any speech on any political matter before final victory comes to His Majesty's troops.

National Social Reform.

Mohomedans to be Included.

BOMBAY, September 7.
At a meeting of the Bombay Social Reform League, it was decided to make social reform a national affair and to invite and persuade Mohomedans also to take active part in the movement. The Reception Committee have been asked to do all it can to take in as many Mahomedans as possible and to enlist their sympathies also in the cause of national social reform. Possibly in the next National Social Reform Conference a good many Muhammadans will take part. Mrs. Sarojini Naidu who was present at the meeting has promised to do all she could to influence Muhammadan ladies in this respect.

University Mace Missing.

BOMBAY, September 7.
A curious case of theft has been reported to have taken place at the Bombay University buildings. The University mace said to cost about a hundred pounds is missing from its proper place. Enquiries are being made.

The Great Cricket Matches.

Hindu's and Parsis Play.

POONA, September 6.
The great cricket carnival which has stimulated the keenest interest throughout the country commenced on the Gymkhana ground to-day in the presence of thousands of spectators. The weather was beautiful and the wicket was true. The Hindus battled against the Parsis and after three hours' play the Hindus were out by 181 scores:—
S. K. Divekar b Mirza, 8. M. D. Pai b Vatcha 15 D. B. Deodhar b Mirza, 23. P. Vithal l. b w. b Warden, 23 P. Gunpat, Chenoy b Vatcha, 41. P. Shivram. c Chenoy b Parekh, 37. Bhusari b Vatcha 6. S. M. Joshi l. b w. b. Parekh l. P. Baloo b Vatcha 6. M. C. Rana not out. c. byes 16, leg byes 6, Total 181.

A Fire in Bombay.

BOMBAY, September 6.
A fire broke out this morning in the Cotton Godown, Colaba, causing damage to the extent of Rs. 30,000. The fire brigade turned up promptly and after an hour's work the fire was got under control. The cause of the fire is not known.

Mrs. Besants Engagement's at Bombay.

BOMBAY, September 6.
Mrs. Besant will come to Bombay on Saturday next, the 11th instant, and the same evening she will attend a Conference of the local Congress leaders, at which the question of compromise will be discussed. On the following day she will go to Poona to see Sir Pherozeshaw Mehta, who is now there and is reported to be in slightly improved health. Returning to Bombay on Monday, she will address a meeting of the Students Brotherhood, and on Tuesday, the 14th, she will make a political speech, when it is expected that she will make an announcement regarding the compromise question, which has been practically given up as hopeless by the local leaders. It is also expected that Mrs. Besant will speak at Tuesday's meeting on the subject of starting a political party on the lines recently announced in the "Commonwealth" for securing more rights for Indians in the Empire after the war.

Sale of Mysore Thoroughbreds.

BOMBAY, September 6.
On Saturday there was a large gathering of sportsmen at the sale outside the race enclosure at Poona of nine young thoroughbred stock under instructions from the Military Secretary to H. H. the Maharaja of Mysore. There was a brisk bidding for the majority of the youngsters. Raja Ranbir Singh of Patiala secured the pick of the lot in a chestnut colt by Munderah. Major Hunt bought a nice colt by Courage for the Government.

BEHAR.

The Pataliputra Excavations.

Pandit Sheo Narain opposes Dr. Spooner's Views.

SIMLA, September 6.
In the discussion which followed Dr. Spooner's lecture, Pandit Sheo Narain expressed his own views about the theory propounded by the lecturer and said how he himself went to Pataliputra to see the site with his own eyes which unfortunately was under water at that time. He, however, was able to see the measurements and a few other facts which made him come to the conclusion that the question was a controversial one. He further pointed out the facts of Hindu proselytism in Sumatra and Java and showed that there was inter-communication between preachers and laymen with India and other countries. He then tried to show how Brahmins did convert Persians and established the proposition that Indian Kings sent out their own men to see palaces of foreign kings and then ordered to build similar ones in their own kingdom and the palace at Pataliputra was one of these types.
Dr. Spooner stood up to refute Pandit Sheo Narain's arguments on the evidence found in the writings of Megasthenes and in some of the Pali canons.

Mr. A. C. Woolner tried to defend the arguments of the lecturer and said that evidence forced him to adopt the theory and expressed his own opinion saying that the arguments were quite conclusive and gave a working hypothesis for research work.

Sir Edward MacLagan who presided before proposing a vote of thanks read out before the members of the society the letter sent by Sir John Marshall who was not able to attend the meeting. With a vote of thanks to the lecturer the meeting terminated.

Pro. Jadunath Sircar's House Searched.

BANKIPORE, September 7.
The C. I. D. Officers' special branch with a Police Force headed by Mr. Hampton, Superintendent of Police raided the house of Professor Jadu Nath Sarkar yesterday, (Monday) morning. They searched the belongings of Bankim Chandra Mitra, Private Tutor to Professor Sarkar's son. Several specimens of Bankim's handwriting were taken away. Bankim is in Police custody and it is understood will be taken to Benares to-day. It will be remembered that Bankim's things were searched last year also and he was taken to Calcutta, it was known, in connection with some political case.

EAST BENGAL.

The 19th Dacoity Case.

Death and Transportation Sentences.

CALCUTTA, September 6.
The Special Commissioners at Barisal have delivered judgment in the 19th case, in which Nurali Imanuddi and Mobazuddi were charged with dacoity and murder. Nurali was sentenced to death and Imanuddi and Mobazuddi to transportation for life each.

Bridges Washed Away.

A strong current of floodwater has damaged many bridges on the Comilla District Board road. The bridge near Brahmenberia has been washed away. The splendid railway bridge near Paghachand railway station on Asugunj section has been twice damaged. The bridge cannot be repaired before the winter season as the pier in mid stream has sunk down. Meanwhile a temporary bridge is being built to meet heavy traffic.

Distress in Muzafferpur.

Meeting to Collect Funds.

Student Volunteers' Services Eulogised.

MORADPUR, September 6.
At a meeting held at Muzafferpur the other day a Committee was formed to collect funds for the relief of distress caused by the unprecedented floods in the Division. The meeting was convened by Mr. Weston, Collector Muzafferpur, and presided over by the Commissioner Mr. Morshed. Subscriptions of Rs 500, Rs. 1000 and Rs. 200 from H. H. the Viceroy, His Honour Sir Charles Bayley and Lord Bishop of Calcutta were announced. The collector gave a full account of the damages caused which appear to be heavy indeed. Cholera has broken out in many places and this adds considerably to the distress already prevailing. Paddy crop is almost destroyed. Tirthut the stronghold of paddy cultivation is threatened with scarcity of

harvest. The Patna College students are doing immense good by collecting subscriptions and organising relief parties. The Calcutta Relief Committee has also sent student volunteers for the purpose. The Commissioner eulogised their services in his speech.

UNITED PROVINCES.

The Goomti Floods.

Acute Distress.

LUCKNOW, September 6.
Floods in the Goomti are increasing. The extent of damages caused by rain alone amounts to not less than ten lakhs of rupees and the worst feature of the disaster is that the city holds myriads of indigent people without means to rebuild dwellings. The kharif crop will be ruined beyond redemption.

Butlergunge Submerged.

The extension of the Civil Lines known as Butlergunge in which lakhs of rupees have been invested by the Europeans and Indians have been totally submerged under water.

Benares Without Water.

A Very Sad Plight.

BENARES, September 6.
The pumping engine of the Benares Water Works at the Bhadoni Station has again gone out of order and it has been announced by boat of drum that from to-day there will be absolutely no supply of water throughout the whole town for several days to come. This caused intense distress among the people. Some engine had gone out of order in July last year and for the succeeding 12 months the supply of water was most scanty although it had never altogether stopped. The suffering of the public during the hottest months of the year was intense. It was only after a great deal of agitation in the press and on the platform and numerous representations made to the authorities that for about the last six weeks the supply of water had become somewhat satisfactory. A decrease in supply had been noticed for some days but the climax was reached to-day when the whole town was without the supply of a drop of water. Since the commencement of water-works in Benares a number of wells that supplied water had been considerably reduced and a few that were not closed being out of use are not in a fit condition to be used. There are not more than a dozen wells in the whole city which contain sweet drinkable water. Generally they are blackish and very often sinking. Ganges water is muddy and impure owing to the rainy season and the river being in flood the ghats are under water which has come up to the narrow streets leading to the Ganges. Nevertheless there is an immense rush for water in the narrow approaches to the river. To add to this there is scarcity of servants and water can be had with difficulty for half an anna for a bucket. All public drains and latrines will remain unwashed. If this state continues much longer there is fear of a severe outbreak of cholera.

LATEST TELEGRAMS.

Teutonic Concentration.

LAHORE, September 7.
The following are the "Civil and Military Gazette" special cables:—

LONDON, September 7.
The "Daily Telegraph's" Rome correspondent states that according to information received through Zurich, although the Teutonic concentration at Orsova is true, it is simply massing of reserves of armies, operating against Russia and Italy. There is no question of march through Serbia to the aid of Turkey, the German General staff believing it would involve the employment of over a million men.

American Exchange.

LONDON, September 6.
The British Members of the Anglo-French Financial Committee in connection with the American Exchange are Lord Reading, Sir Edward Holden, Sir R. Basington Smith and Mr. S. P. Blackett of the Treasury.

Increase in American Navy.

LONDON, September 6.
President Wilson is reported to have agreed with Mr. Daniels, Secretary to the Navy and the Secretary for War upon the programme of national defence involving the construction of at least 20 and possibly 40 dreadnaughts in the next four years.

Prince Ranji's Eye.

LONDON, September 6.
According to one report the statement that doctors are unable to save Prince Ranjitsingh's eye is exaggerated.

Parsis Make only 118 Runs.

POONA, September 7.
With a loss of four wickets for 87 runs yesterday the Parsi resumed their first innings at 11-16 A. M. this morning in cloudy weather, with Warden 13 and Chothia 15. The 2 not outs were again attacked by Joshi and Shivram. Three overs were productive of 10 runs and with a couple of hard hits by Chothia the score rapidly reached a century. A few minutes later Chothia who had been shaping exceedingly well came to grief having been smartly held at the stumps by Shivram off Joshi 100-0-26. Warden had crept up to 17 when Parekh went in but he was at the wicket for only 3 minutes when Warden had the bad luck to be given out, F. E. W. to Shivram 113-6-18. P. J. Chenoy filled the gap and the same instant Parekh was crippled by an unplayable ball from Joshi, before he could manage to survive a modest 3. Vajidkar was the ninth man in with Chenoy but he was destined to be short-lived as Sempre who had just come in place of Shivram wrecked his wicket 118-8-3 a minute later. Chenoy attempted a thundering drive to boundary when he was splendidly caught by Deodhar at long on. Vajidkar was the last man in but Joshi's first ball settled his fate for a duck. This closed the Parsi's innings for 118 at 12 o'clock.

Wanted.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము మొదటి ప్రతిభాకా గ్రామము
ందును ఆంధ్రపత్రిక కక్షమున క్రొత్త చందా
వార్తను జేర్చు ఏకైకముగా వలసి యున్నారు.

1915 వ సం॥ డిశంబరు ఆఖరు లోపల
కంధ్రపత్రికకు క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన
సంజంట్లకు మామూలు కమీషనుగాక సీ క్రిందివిధ
ముగ ప్రత్యేక బహుమానము లియబడును.

100 చందాదార్లకు చేర్చుగలిగినవారికి	రూ 50-0-0
50 " " "	20-0-0
25 " " "	8-0-0

ఏకవంశ శిశువులలోనైన 25 గురు 10-0-0
సాము చెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లుగా
నెన్నబడుదురు.

వారపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక క
మాసముల చందాదారుడు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక
క మాసముల చందాదారుడు ఇద్దరుగను, 12 మాస
చందాదారుడు 4 గురు గను నెన్నబడుదురు.

మా దగ్గర ఏజంటులీపులో చేరినవారికి మాత్ర
మికమీషను నన్యముగను.

నెహ్రూగారు వారికి వలయునేని, పిన్నుట అమ్మ
తాండవము వీరివారి చూపకముల యేజెన్సి
గూడ సెనానానము మేనేజరు.

కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 20-0-0

గోరోజనము తులం ౧కి 20-0-0
కుంకుమ పువ్వు తులం ౧-కి రూ. 2-0-0
అమృతాంజనుడిపా 6, తులంకట్టికి ౬, మడల ౬.

వరకాభివృద్ధికి నూతనమార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును.
మీ చేతయూచేయబడిన నవీన రకపు సామాన్య
లును, నిర్మించబడిన నూతన యంత్రములును,
ఆంధ్రలోకమున కరింగింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర
గృహములందు వాడుక లోనికిం దేవలెనన్నను,
మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర
పత్రిక సర్వసిద్ధముగా నున్నది.

ప్రకటన వ్యయము.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.
ఇంగ్లీషుభాషి టైపులో అచ్చుచేయించిన
విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పంక్తికి
రూ 0-8-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు అ,
గుళము 1 కి రూ 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

పెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటింప
దలచినవారు మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయ
ముల పట్టిక కొరకు వ్రాసిన బంధబడును.
ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

వజ్రగుళికలు

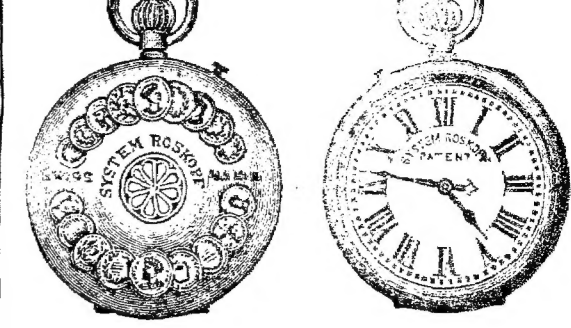
20 మాత్రలగుల డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0.

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్ష
పుష్టియు నరవటుత్వము కారణములు రక్ష పుష్టికి
మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహి
రంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీతేంద్రి
యత్వమువలన గలుగును. వ్యభిచారము, సుఖ
రోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుట
యు. ఆరోగ్యమునకు హానినికేయును.

అమృతాంజనుడిపా, బొంబాయి అండ్ మదరాస్.

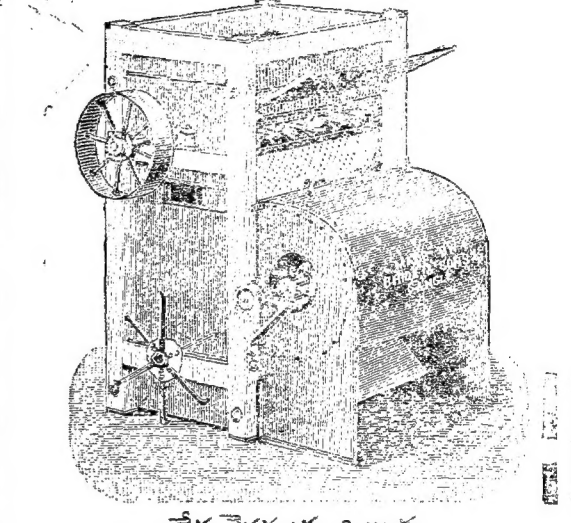
పదునెనిమిది మొదలుతీసిన రాస్తాపు గడియారం.

దీనికి 7 సం. వృత్తరవాదపత్రము యుగ్యబడును.

ముం. బ. వె. క.
ఈ గడియారముయొక్క వెనుకప్రక్క 18 మొదలుబిళ్ల వేసి
యుండును. దీనికి కేసుకొని పరుకెత్తియు గుమికెను గుట్టపు
నవారి చేసినను నిలువకుండా నడుచును. వేలకొలది విక్రయాలు
అవుతున్నది. మొరటుపాచేమువారికి కూడ నిండా ఉపయో
గమైనది. దీని వెల గొలుసుతో చేరి రూ. 2-8-0.
విక్రొందయ వాచ్ కంపెనీ, పాకాబి మేట, మదరాసు

Bhide & Sons, Sangli (Bombay)
Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener

వేరు శనగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధినిందినయంత్రము

ఈయంత్రము కరువుకాలమున పగుల గొట్టుటకు
గాను నిర్మించబడినది. లోపలి పప్పున కరులగొట్టుకుండ
కుభ్రముగా ఒలుచును బొంబాయి మదరాసు రాజధానులం
దగ్గరభాగముల ప్రశస్తిపడసినది.
మామంత్రిమును గొనట మిక్కిలి లాభకరము.
విశేషములు తెలుగుకొన గోరిన ఇంగ్లీషులో మాట
వ్రాయించును.

బైడె అండు నన్ను, సాంగ్లి, బొంబాయి.

త్రికాలదర్శక అద్దము

మీకు సూత్రవివేకవ్యవస్థ మానముల నెరుంగ
కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము
లరయ నిది మొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుత
మునకయి యోగ్యతాపత్రములు సూకు వచ్చి
యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు
నమ్మకముగల వారందరు వారి యూహలను,
తత్ఫలితములను చెలిసికొనగలరు. దూర జీవముల
నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ
ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ
నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, విశేషోపలభితులు,
ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు కూ యద్దము
తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

పెద్ద చక్కని సీమ అద్దము	5	0	0
సీమ అద్దము	5	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ త్రికాలము ఆంగ్లేషుభాషలో వ్రాయవలెను.
అమాభాయి మ్యాగ్నీటి ఫోటో,
కనంసాద్, ఆనందపూర్ణముగా, కైకాబద్
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamnad.
Via Anand, Kaira District.

33 విధముల బహుమతులతో 15 తులములుగల డబ్బీ 1 కి రూ 1-0-0 తపాల భర్తులు 0-8-0.

రిజిష్టరు చేయబడిన "శకుంతలా" మెచ్చుకెలు పెరుగు సుగంధతైలము.

ఇందలి రమణీయమగు వాసన చెప్పవలసి
గాదు. తలకు చరిమి జవ్వకొనిన ఇరుగు
పొరుగు యిండ్లకు కూడా వాసన యుహ
యించును. వెంట్రుకలను పెరుగ నిచ్చును.
మెదడునకు చలువ జేయును. కండ్లకు చల్ల
దనము నిచ్చును. కొందరు ప్రాత్రాహ్న పర
చినయన ఈచమురును స్పృశలోగా మనో
హరమగు వాసన ద్రవ్యముల చేర్చి తయార
చేయించి వేలకొలది డబ్బీలు విక్రయించి
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నాము

36 బహుమతుల వివరం:— స్త్రీలైతము
లలో ధరించు కొవ్వపువ్వు 1, దంతపువ్వు
కెస్ 1, ముఖముమాయ అద్దము 1, జర్మను
రు కాటుకబరికె 1, వాసనసోపుబిళ్ల 1,

తాంబూలమాత్రము 22, కొండచిలుకలు 6, కార్ నేపర్ బ్రాచి 1, పునగుడల్లి 1, అత్తరబిళ్ల 1, పెరికి 36 బహుమతులు

త్వరపడు! కొద్దివతులే గలవు! మంచిసమయము!

బరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర్ 8 ఆణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0.
ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికీ వెలి యునట్టి సులభతైలిని తేటతెలుగున వ్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటన
వలనే భేదములేక ప్రకటింపకొనుచు, ఆంధ్రపత్రిక ప్రతిబింబరూపముగ ముద్రించిన పుస్తకమిదికాదు. ఇతరులు
ప్రపంచసంగ్రామమని లోకమునకు యావత్తు యుద్ధమని విక్రయించు అబద్ధగంధముకాదు "రిజిష్టరు గా బరోపాఖండ
మున" జర్మని మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధముసంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధకారణములను అందరు
చక్కగా తెలుసుకుట జర్మని యుత్పత్తి మొదలిప్పటికను జరిగినవిషయములను చూపి. బరోపాయుద్ధము జరుగుటకు
సరియైన కారణము తెలుంగగోరువారు ఈ మొదటి భాగమునందు దెలుపబడి యు ప్రకరణముల శ్రద్ధతో జదివితీరవలెను.
జర్మని, ప్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా హంకేరి విర్యాణము గతతత్కాలమున బరోపాలో గలిగిన మార్పులు, జర్మని
యే కాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీ యొకవత్సరమున వింత ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యముగా మారుటయు, జర్మని
యే కాధిపత్యము ఉచ్చదశకుండుట అధికారిజ్యుంధము, రాజువరుడు. గ్రేట్ బ్రిటన్ జర్మనియే చేసిన పోటాపోటీలు
బాల్కన్ టర్కీయుద్ధముల ఫలితములు బరోపా సామ్రాజ్యముల యుద్ధప్రయత్నములు ఆస్ట్రీయా యువరాజు
చంపబడిన తొలి సామ్రాజ్యముల యుత్తరప్రయత్నములు సామ్రాజ్యములలోని చివరి యుద్ధవివరణయు గలవు.
బరోపా చరిత్రము నింతటిపులుగుగా నిజకారణ సహితముగా నెరుగు నిదివరకు వ్రాయలేదని నొక్కి చెప్పగలము.
పుస్తకమును దీని చదివినవారి కీ విషయముల సత్యావస్థయు తెలియును. ఇందులో 30 పేజీలతో చిత్రపటములును,
6 రూగోళపటములును, 120 పుటల విషయము నున్నది. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమువంతులబడును.
వెంట వెంటనే తతిమ్యాభాగములు తెలుగుదయండును. ఇందులో అర్థ కేవలము ముద్రించిన చక్కని సులభతైలుగలవు.
ఇవ్వబడును చిరునామా-- సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టు బాక్సు నెం 167, మద్రాసు. ఇ.

